
Fédération Internationale
de Basketball

FIBA

We Are Basketball

International Basketball
Federation

Офіційні Правила Баскетболу 2017 Офіційні Інтерпретації

Діють з 1 лютого 2018 р.

Український текст Офіційних Інтерпретацій Офіційних Правил баскетболу 2017 підготували:

Сергій Тристан —
український переклад

Микола Амбросов —
суддя ФІБА, провідний спеціаліст
ФБУ з питань суддівства

Володимир Драбіковський —
комісар ФІБА,
генеральний секретар ФБУ

Борис Рижик —
суддя ФІБА,
голова технічної комісії ФБУ

Лариса Шабанова —
суддя національної категорії,
директор Чемпіонату України

Катерина Чепурна —
комп'ютерне верстання

Галина Букса —
дизайн обкладинки

Перекладено за виданням:
Офіційний сайт ФІБА
<http://www.fiba.basketball/OBR2017/interpretations.pdf>

Редакційну роботу завершено 9 лютого 2018 р.

**Офіційні Правила баскетболу 2017 — Офіційні Інтерпретації
набирають чинности з 1 лютого 2018 р.**

ЗМІСТ

Передмова	5
Ст. 5 Гравці: травми	6
Ст. 7 Тренери: обов'язки та права	8
Ст. 8 Ігровий час, нічийний рахунок і додаткові періоди	10
Ст. 9 Початок та закінчення періоду	11
Ст. 10 Статус м'яча	13
Ст. 12 Спірний кидок і володіння за чергою	14
Ст. 14 Контроль над м'ячем	18
Ст. 15 Гравець у процесі кидка	19
Ст. 16 Закинутий м'яч: коли він закинутий і його ціна	20
Ст. 17 Вкидання	23
Ст. 18/19 Тайм-аут/Заміна	29
Ст. 23 Гравець за межами ігрового майданчика, м'яч за межами ігрового майданчика	34
Ст. 24 Ведення м'яча	35
Ст. 25 Зайві кроки з м'ячем	36
Ст. 28 8 секунд	37
Ст. 29/50 24 секунди	40
Ст. 30 М'яч, повернений у тилу зону	51
Ст. 31 Перешкода влученню та перешкода м'ячу	56
Ст. 33 Контакт: загальні принципи	61
Ст. 35 Обопільний фол	63
Ст. 36 Технічний фол	64
Ст. 37 Неспортивний фол	73
Ст. 38 Фол з дискваліфікацією	75
Ст. 39 Бійка	77
Ст. 42 Особливі ситуації	78
Ст. 44 Помилки, які можна виправити	82
Ст. 46 Старший суддя: обов'язки та права	85

СПИСОК РИСУНКІВ

Рисунок 1 Закинутий м'яч	22
Рисунок 2 М'яч у контакті з кільцем	58
Рисунок 3 М'яч усередині кошика	59
Рисунок 4 Розташування гравця всередині/за межами півкруглої зони без фолу зіткнення	62

Усі формули в тексті Офіційних Інтерпретацій, що наведені у чоловічому роді (гравець, тренер, суддя і т.д.), дійсні також і для осіб жіночої статі. Слід розуміти, що це зроблено виключно для зручності викладення.

Передмова

Інтерпретації, наведені в цьому документі, є Офіційними Інтерпретаціями ФІБА Офіційних Правил баскетболу ФІБА 2017 і діють з 1 лютого 2018 року. Цей документ замінює собою всі раніше опубліковані Офіційні Інтерпретації ФІБА.

Офіційні Правила баскетболу ФІБА затверджує Центральне Бюро ФІБА, а Технічна Комісія ФІБА періодично переглядає їх.

Правила складені так ясно і зрозуміло, наскільки це можливо, але вони пояснюють більше засади гри, ніж ігрові ситуації. Отже, Правила не можуть охопити величезної різноманітності показових і характерних випадків, що можуть трапитися під час гри в баскетбол.

Мета цього документа — перевести засади й концепції Правил у площину практичних і конкретних ситуацій, що можуть виникнути упродовж баскетбольної гри.

Інтерпретації різноманітних ситуацій можуть захопити міркування суддів і доповнять початок поглибленого вивчення самих Правил.

Офіційні Правила баскетболу ФІБА залишаються основним документом, що регулює баскетбольні змагання ФІБА. Проте, судді мають повне право й повноваження приймати рішення з будь-яких питань, що спеціально не обумовлені Офіційними Правилами баскетболу ФІБА чи поданими нижче Офіційними Інтерпретаціями ФІБА.

Для зручності викладення цих Інтерпретацій повсюди в тексті команда А — це команда, яка (на початку ситуації) нападає, команда В — це команда, яка захищається. А1—А5, В1—В5 — це гравці, А6—А12, В6—В12 — запасні.

СТ. 5 ГРАВЦІ: ТРАВМИ

5-1 **Визначення.** Якщо гравець травмований або є побоювання, що він травмований, і внаслідок цього тренер, помічник тренера, запасний чи будь-яка інша особа, що перебуває на лаві цієї ж команди, виходить на ігровий майданчик, вважають, що цьому гравцеві було надано медичну допомогу, без огляду на те, чи надавали допомогу насправді.

5-2 **Приклад:** Є побоювання, що А1 отримав травму кісточки, і гра зупинена.

- (a) Лікар команди А виходить на ігровий майданчик і обробляє травмовану кісточку А1.
- (b) Лікар команди А виходить на ігровий майданчик, але А1 уже відновився.
- (c) Тренер команди А виходить на ігровий майданчик, щоб надати допомогу А1.
- (d) Помічник тренера А, запасний А чи особа, яка супроводжує команду А, виходить на ігровий майданчик, але не надає допомоги А1.

Інтерпретація: У всіх випадках вважають, що А1 було надано медичну допомогу, і він має бути замінений.

5-3 **Визначення.** Час, необхідний для того, щоб перемістити тяжко травмованого гравця з ігрового майданчика, не обмежений, якщо, на думку лікаря, переміщення являє небезпеку для гравця.

5-4 **Приклад:** А1 тяжко травмований, і гру перервано приблизно на 15 хвилин, оскільки лікар вважає, що переміщення за межі ігрового майданчика являє небезпеку для гравця.

Інтерпретація: Думка лікаря є визначальною стосовно прийнятного часу для того, щоб перемістити травмованого гравця з ігрового майданчика. Після заміни гру поновлюють без будь-яких санкцій.

5-5 **Визначення.** Якщо гравець травмований або має кровотечу або відкриту рану, і не може грати далі негайно (протягом приблизно 15 секунд), його слід замінити. Якщо будь-якій з команд надано тайм-аут у той самий період зупинки ігрового годинника, і цей гравець відновлюється протягом тайм-ауту, він може грати далі, якщо тільки сигнал секретаря про тайм-аут пролунав до того, як суддя жестом запросив запасного стати гравцем.

5-6 **Приклад:** А1 травмований, і гра зупинена. Оскільки А1 не може грати далі негайно, суддя дає свисток і демонструє встановлений жест про заміну. Тренер команди А (або тренер команди В) просить тайм-аут:

- (а) До того як запасний, який замінив А1, увійшов у гру.
- (б) Після того як запасний, який замінив А1, увійшов у гру.

Наприкінці тайм-ауту А1 відновлюється і просить, щоб він залишився у грі.

Інтерпретація:

- (а) Тайм-аут наданий, і якщо А1 відновлюється протягом тайм-ауту, він може грати далі.
- (б) Тайм-аут наданий, але запасний, який замінив А1, уже увійшов у гру. Отже, А1 не може знову вийти на ігровий майданчик, він зможе вийти тільки після фази відліку часу гри.

5-7 **Визначення.** Гравець, який визначений тренером у стартовий склад команди, або який отримує медичну допомогу між штрафними кидками, може бути замінений у випадку травми. У цьому разі суперники також можуть замінити таку ж кількість гравців, якщо побажають.

5-8 **Приклад:** В1 чинить фол проти А1, який отримує право на 2 штрафних кидки. Після першого штрафного кидка судді виявляють у А1 кровотечу, і його заміняє А6, який буде виконувати другий штрафний кидок. Команда В просить про заміну 2 гравців.

Інтерпретація: Команда В має право замінити тільки 1 гравця.

5-9 **Приклад:** В1 чинить фол проти А1, який отримує право на 2 штрафних кидки. Після першого штрафного кидка судді виявляють у В3 кровотечу, і його заміняє В6. Команда А просить про заміну 1 гравця.

Інтерпретація: Команда А має право замінити 1 гравця.

СТ. 7 ТРЕНЕРИ: ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА

7-1 **Визначення.** Не пізніше ніж за 40 хвилин до початку гри відповідно до розкладу кожен тренер або його представник має передати секретареві список із прізвищами та відповідними номерами членів команди, які мають право брати участь у гри, а також прізвища капітана команди, тренера й помічника тренера.

Тренер несе персональну відповідальність за те, щоб номери у списку були аналогічними номерам на майках гравців. Не пізніше ніж за 10 хвилин до початку гри за розкладом обоє тренерів підтверджують свою згоду з прізвищами та відповідними номерами членів своїх команд і прізвищами тренера, помічника тренера та капітана підписом у протоколі.

7-2 **Приклад:** Команда А надає секретареві список у визначений час. Номери 2 гравців не відповідають номерам на їхніх майках, або прізвище одного з гравців пропущене в протоколі. Це виявлено:

- (a) Перед початком гри.
- (b) Після початку гри.

Інтерпретація:

- (a) Неправильні номери виправляють або прізвище гравця додають у протокол без будь-яких санкцій.
- (b) Старший суддя зупиняє гру у прийнятний момент, так, щоб жодна з команд не була поставлена у невідгідне становище. Неправильні номери виправляють без будь-яких санкцій. Проте, прізвище гравця не може бути додане у протокол.

7-3 **Визначення.** Не пізніше ніж за 10 хвилин до початку гри кожен тренер визначає 5 гравців, які мають почати гру. Перед початком гри секретар має перевірити, чи нема помилки стосовно цих 5 гравців, і якщо помилка є, він якнайшвидше повідомляє про це найближчого суддю. Якщо помилку виявлено до початку гри, стартову п'ятірку виправляють. Якщо помилку виявлено після початку гри, її ігнорують.

7-4 **Приклад:** Виявлено, що 1 з гравців на ігровому майданчику не з визначеної тренером стартової п'ятірки гравців. Це відбувається:

- (a) Перед початком гри.
- (b) Після початку гри.

Інтерпретація:

- (a) Гравця замінюють без будь-яких санкцій на 1 з гравців стартової п'ятірки, які мали розпочати гру.
- (b) Помилку ігнорують, і гра триває далі без будь-яких санкцій.

7-5

Приклад: Тренер просить секретаря позначити у протоколі малими 'x' 5 гравців, які мають розпочати гру.

Інтерпретація: Тренер повинен власноруч позначити у протоколі малими 'x' 5 гравців, які мають розпочати гру, після номера гравця у колонці протоколу 'У гри'.

СТ. 8 ІГРОВИЙ ЧАС, НІЧИЙНИЙ РАХУНОК І ДОДАТКОВІ ПЕРІОДИ

8-1 **Визначення.** Перерва у грі починається:

- За 20 хвилин до початку гри, час якого визначений у розкладі.
- Коли лунає сигнал ігрового годинника про закінчення періоду.
- У разі, якщо після закінчення періоду чи додаткового періоду відбувається перегляд за допомогою IRS — після того, як старший суддя оголосить остаточне рішення.

8-2 **Приклад:** В1 одночасно з сигналом ігрового годинника про закінчення періоду чинить фол проти А1, який перебуває в процесі кидка. А1 отримує право на 2 штрафних кидки.

Інтерпретація: Штрафні кидки виконують одразу. Після закінчення виконання штрафних кидків секундометрист вмикає секундомір, щоб виміряти тривалість перерви у грі.

СТ. 9 ПОЧАТОК ТА ЗАКІНЧЕННЯ ПЕРІОДУ

9-1 **Визначення.** Гри не можна розпочинати, поки в кожній з команд на ігровому майданчику нема 5 гравців, які мають право й готові грати. Якщо на час початку гри на ігровому майданчику присутні менше 5 гравців, судді мають із розумінням поставитися до будь-яких непередбачуваних обставин, що можуть пояснити затримку. Якщо для затримки є вагомі пояснення, технічного фолу не призначають. Проте, якщо таких пояснень не надано, технічний фол та/або позбавлення права гри можуть бути призначені після прибуття решти гравців, які мають право грати.

9-2 **Приклад:** На час початку гри за розкладом команда В має на ігровому майданчику менше 5 гравців, які готові грати.

- (a) Представник команди В може надати вагоме та прийнятне пояснення запізненого прибуття гравців команди А.
- (b) Представник команди В не може надати вагомого та прийнятного пояснення запізненого прибуття гравців команди В.

Інтерпретація:

Початок гри затримують не більше ніж на 15 хвилин. Якщо відсутні гравці прибувають на ігровий майданчик готовими до гри до того, як сплинуть 15 хвилин,

- (a) гру розпочинають і ніякого покарання не призначають.
- (b) тренерів команди В може бути призначений технічний фол, який записують як 'В'. Команда А отримує право на 1 штрафний кидок, після чого гру розпочинають спірним кидком.

В обох випадках, якщо відсутні гравці не прибули на ігровий майданчик готовими до гри до того, як спливли 15 хвилин, гра може бути вирішена позбавленням права на користь команди А, і зафіксований рахунок 20:0. У всіх випадках старший суддя подає рапорт на зворотній стороні протоколу організації, що проводить змагання.

9-3 **Приклад:** На початку другої половини команда А не може виставити на ігровий майданчик 5 гравців, які мають право грати, через травми, дискваліфікацію і т.п.

Інтерпретація: Обов'язок виставити щонайменше 5 гравців діє тільки для початку гри, отже, команда А має продовжувати гру у кількості меншій, ніж 5 гравців.

9-4 **Приклад:** Невдовзі перед закінченням гри А1 чинить 5-й фол, і залишає гру. Команда А може продовжувати гру тільки у кіль-

кості 4 гравців, тому що більше не має запасних. Оскільки команда В веде перед на більше ніж 15 очок, тренер В, демонструючи засади справедливої гри, хоче вивести з ігрового майданчика 1 гравця, щоб продовжувати гру у кількості 4 гравців.

Інтерпретація: Прохання тренера В грати у кількості, меншій, ніж 5 гравців, відхиляють. Поки команда має достатню кількість гравців, 5 гравців повинні бути на ігровому майданчику.

9-5 **Визначення.** Ст. 9 визначає, який кошик команда захищає, а який атакує. Якщо у плутанині на початку будь-якого періоду обидві команди атакують/захищають не ті кошики, ситуацію виправляють так швидко, як це виявлено, за умови, що жодна з команд не буде поставлена в невідгідне становище. Набрані очки, зіграний час, призначені фоли і т.д., що відбулися перед зупинкою гри, залишають чинними.

9-6 **Приклад:** Після початку гри судді виявляють, що обидві команди грають у неправильному напрямку.

Інтерпретація: Гру зупиняють так швидко, як це можливо, за умови, що жодна з команд не буде поставлена в невідгідне становище. Команди міняються кошиками. Гру відновлюють з місця, що є дзеркальним відбиттям того, де гру було зупинено.

СТ. 10 СТАТУС М'ЯЧА

10-1 **Визначення.** М'яч не стає мертвим, і кидок, якщо він влучний, зараховують, якщо гравець перебуває в процесі кидка з гри та завершує свій кидок безперервним рухом, а гравець команди, яка захищається, чинить фол проти будь-якого суперника після того, як безперервний рух гравця, який виконує кидок, розпочався. Це положення однаковою мірою застосовують, якщо будь-який гравець або особа на лаві команди, яка захищається, чинить технічний фол.

10-2 **Приклад:** А1 розпочав процес кидка з гри, коли В2 чинить фол проти А2. А1 завершує свій кидок безперервним рухом.

Інтерпретація: Кидок, якщо він влучний, зараховують.

10-3 **Приклад:** А1 розпочав процес кидка з гри, коли А2 чинить фол проти В2. А1 завершує свій кидок безперервним рухом.

Інтерпретація: М'яч стає мертвим, коли А2 чинить фол. Кидок, якщо він влучний, не зараховують.

СТ. 12 СПІРНИЙ КИДОК І ВОЛОДІННЯ ЗА ЧЕРГОЮ

12-1 **Визначення.** Команда, яка не установила контролю над живим м'ячем на ігровому майданчику після розіграшу спірного кидка на початку першого періоду, має право на вкидання м'яча з місця, найближчого до того, де відбудеться наступна ситуація спірного кидка.

12-2 **Приклад:** Суддя підкидає м'яч, щоб розпочати гру спірним кидком. Одразу після того як м'яч було без недодержання правил відбито А1, який брав участь у спірному кидку:

(а) Зафіксовано спірний м'яч між А2 і В2.

(b) Зафіксовано обопільний фол між А2 і В2.

Інтерпретація: Оскільки на ігровому майданчику ще не було встановлено контролю над живим м'ячем, суддя не може використати стрілки володіння за чергою, щоб призначити володіння м'ячем. Старший суддя провадить ще один спірний кидок у центральному колі, у якому беруть участь А2 і В2. Час, який пройшов на ігровому годиннику після того, як м'яч було відбито без недодержання правил, і до того, як було зафіксовано спірний м'яч/обопільний фол, залишають без змін.

12-3 **Приклад:** Суддя підкидає м'яч, щоб розпочати гру спірним кидком. Одразу після цього м'яч без недодержання правил відбив А1, який брав участь у спірному кидку. М'яч:

(а) Виходить безпосередньо за межі ігрового майданчика.

(b) Захоплює А1 перед тим, як він торкнувся одного з гравців, які не брали участі у спірному кидку, або підлоги.

Інтерпретація: В обох випадках команда В має право на вкидання внаслідок порушення А1. Після вкидання команда, яка не установила контролю над живим м'ячем на ігровому майданчику, першою матиме право на вкидання внаслідок володіння за чергою з місця, найближчого до того, де відбудеться наступна ситуація спірного кидка.

12-4 **Приклад:** Команда В має право на вкидання внаслідок володіння за чергою. Суддя та/або секретар допускаються помилки й неправильно надають м'яч для вкидання команді А.

Інтерпретація: Оскільки м'яч торкнувся або його без недодержання правил торкнувся гравець на ігровому майданчику, помилка не може бути виправленою. Проте, через помилку команда В не втрачає можливості вкидання внаслідок володіння за чергою та матиме право на наступне вкидання внаслідок володіння за чергою.

12-5 **Приклад:** Одночасно з сигналом ігрового годинника про закінчення першого періоду В1 чинить фол проти А1, і зафіксовано неспортивний фол.

Інтерпретація: А1 надають 2 штрафних кидки за відсутності гравців на підбиранні, та ігрового часу не залишилося. Після 2-хвилинної перерви гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Команда А не втрачає свого права на вкидання внаслідок володіння за чергою у наступній ситуації спірного кидка.

12-6 **Приклад:** Одразу після того, як пролунав сигнал ігрового годинника про кінець 3-го періоду, В1 чинить неспортивний фол проти А1. Команда А на початку 4-го періоду має право на вкидання внаслідок володіння за чергою.

Інтерпретація: А1 виконує 2 штрафних кидки перед початком 4-го періоду за відсутності гравців на підбиранні. 4-й період починають вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Команда А не втрачає свого права на наступне вкидання внаслідок володіння за чергою у наступній ситуації спірного кидка.

12-7 **Приклад:** А1 вистрибує з м'ячем і його без недодержання правил блокує В1. Обоє гравців повертаються на ігровий майданчик і обоє міцно тримають одну чи обидві руки на м'ячі.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

12-8 **Приклад:** А1 і В1 у повітрі міцно тримають руки на м'ячі. Після повернення на ігровий майданчик А1 приземляється однією ногою на обмежувальну лінію.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

12-9 **Приклад:** А1 вистрибує з м'ячем зі своєї передової зони та його без недодержання правил блокує В1. Обоє гравців повертаються на ігровий майданчик і обоє міцно тримають одну чи обидві руки на м'ячі. А1 приземляється однією ногою у своїй тилочній зоні.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

12-10 **Визначення.** Щоразу, коли м'яч застрягає між кільцем і щитом (але не між штрафними кидками), за винятком ситуації, коли володіння м'ячем є частиною покарання за фол у вигляді штрафного кидка (-ів), відбувається ситуація спірного кидка, за якою відбувається вкидання внаслідок володіння за чергою. Оскільки підбирання тут не відбувається, ситуація не впливає на гру так само, якби м'яч просто торкнувся й відскочив від кільця. Отже, якщо команда, яка контролювала м'яч

перед тим, як він застряг між кільцем і щитом, має право на вкидання, ця команда матиме тільки той час на годиннику кидка, який залишається, так само, як і в інших ситуаціях спірного кидка.

12-11 Приклад: Під час кидка А1 з гри м'яч застряг між кільцем і щитом. Команда А має право на вкидання внаслідок володіння за чергою.

Інтерпретація: Після вкидання команда А має тільки той час на годиннику кидка, який залишається.

12-12 Приклад: У момент, коли м'яч перебуває в повітрі після кидка А1 з гри, лунає сигнал годинника кидка, після чого м'яч застряг між кільцем і щитом. Команда А має право на вкидання внаслідок володіння за чергою.

Інтерпретація: Оскільки в команди А не залишилося часу на годиннику кидка, стається порушення правила часу кидка. Команда В має право на вкидання. Команда А не втрачає свого права на вкидання внаслідок володіння за чергою у наступній ситуації спірного кидка.

12-13 Приклад: А1 виконує двохочковий кидок і проти нього чинить фол В2. Судді визначають неспортивний фол В2. Під час останнього штрафного кидка:

- (а) М'яч застрягає між кільцем і щитом.
- (б) А1 наступає на лінію штрафних кидків, коли випускає м'яч.
- (с) М'яч проходить повз кільце.

Інтерпретація: Штрафний кидок вважають невдалим. Команда А має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

12-14 Визначення. Спірний м'яч відбувається, коли один чи більше гравців команд-суперників тримають м'яч однією чи обома руками так міцно, що жоден гравець не може установити контролю над м'ячем без надмірно грубих дій.

12-15 Приклад: А1 з м'ячем у руках робить безперервний рух у напрямку кошика з метою закинути м'яч. У цей момент В1 міцно кладе руки на м'яч, і тепер А1 робить більше кроків, ніж дозволяє правило про зайві кроки з м'ячем.

Інтерпретація: Має бути зафіксовано спірний м'яч.

12-16 Визначення: Порушення, що його чинить команда, коли виконує своє вкидання внаслідок володіння за чергою, позбавляє цю команду права на вкидання внаслідок володіння за чергою.

12-17 Приклад: Під час вкидання внаслідок володіння за чергою:

- (a) A1, який виконує вкидання, наступає на ігровий майданчик, коли тримає м'яч у своїй руці (-ах).
- (b) A2 переносить руки через обмежувальну лінію до того, як м'яч укинута через обмежувальну лінію.
- (c) A1, який виконує вкидання, витрачає більше 5 секунд для того, щоб випустити м'яч із рук.

Інтерпретація: У всіх випадках команда, яка виконує вкидання, чинить порушення. М'яч передають команді суперників для вкидання з місця первинного вкидання. Напрямок стрілки володіння за чергою негайно змінюють.

СТ. 14 КОНТРОЛЬ НАД М'ЯЧЕМ

14-1 **Визначення.** Командний контроль починається, коли гравець цієї команди контролює живий м'яч, тобто він тримає або веде його.

14-2 **Приклад:** На думку суддів, без огляду на те, зупинений ігровий годинник чи ні, гравець навмисно зволікає з тим, щоб узяти м'яч у руки.

Інтерпретація: М'яч стає живим, коли суддя кладе м'яч на підлогу поруч із місцем вкидання чи поруч із лінією штрафних кидків.

14-3 **Приклад:** Команда А контролює м'яч протягом 15 секунд. А1 намагається передати м'яч А2, але м'яч іде через обмежувальну лінію. В1 намагається впіймати м'яч і вистрибує з ігрового майданчика через обмежувальну лінію. Коли В1 все ще перебуває в повітрі, м'яч

(а) відбиває однією рукою В1

(б) підхоплює двома руками або затримує м'яч однією рукою В1

і м'яч повертається на ігровий майданчик, де його підхоплює А2.

Інтерпретація:

(а) Команда А й далі контролює м'яч. Годинник кидка провадить відлік далі.

(б) Команда В установила контроль над м'ячем. Годинник кидка має бути скинутий і розпочати новий відлік часу володіння м'ячем командою А.

СТ. 15 ГРАВЕЦЬ У ПРОЦЕСІ КИДКА

15-1 **Визначення.** Коли гравець перебуває у процесі кидка та після того, як проти нього вчинено фол, він виконує передачу, його більше не розглядають таким, що перебуває у процесі кидка.

15-2 **Приклад:** У процесі кидка А1 тримає м'яч обома руками, коли проти нього чинить фол В1. Після фолу А1 виконує передачу А2.

Інтерпретація: А1 більше не розглядають таким, що перебуває у процесі кидка.

СТ. 16 ЗАКИНУТИЙ М'ЯЧ: КОЛИ ВІН ЗАКИНУТИЙ І ЙОГО ЦІНА

16-1 **Визначення.** Ціну м'яча, закинутого з гри, визначають за місцем на майданчику, звідки м'яч було випущено. За м'яч, випущений із зони двохочкових кидків, зараховують 2 очка, за м'яч, випущений із зони трьохочкових кидків, зараховують 3 очка. М'яч зараховують команді, що атакує кошик суперників, у який увійшов м'яч.

16-2 **Приклад:** A1 випустив м'яч під час кидка із зони трьохочкових кидків. М'яча у його висхідному польоті без недодержання правил торкнувся будь-який гравець, який перебуває всередині зони двохочкових кидків команди А. М'яч після цього продовжує політ і потрапляє в кошик.

Інтерпретація: Команді А зараховують 3 очка, тому що А1 під час кидка випустив м'яч із зони трьохочкових кидків.

16-3 **Приклад:** A1 випустив м'яч під час кидка із зони двохочкових кидків. М'яча у його висхідному польоті без недодержання правил торкнувся В1, який вистрибнув із зони трьохочкових кидків команди А. М'яч після цього продовжує політ і потрапляє в кошик.

Інтерпретація: Команді А зараховують 2 очка, тому що А1 під час кидка випустив м'яч із зони двохочкових кидків.

16-4 **Визначення.** Якщо м'яч входить у кошик унаслідок передачі, ціну м'яча, закинутого з гри, визначають залежно від того, чи м'яч

(а) увійшов у кошик безпосередньо або

(б) під час кидка його торкнувся будь-який гравець, або м'яч торкнувся підлоги, перед тим, як увійшов у кошик.

16-5 **Приклад:** A1 виконує передачу із зони трьохочкових кидків і м'яч безпосередньо входить у кошик.

Інтерпретація: Команді А зараховують 3 очка, оскільки А1 випустив м'яч із зони трьохочкових кидків.

16-6 **Приклад:** A1 виконує передачу із зони трьохочкових кидків і м'яча торкається будь-який гравець або м'яч торкається підлоги

(а) у зоні двохочкових кидків команди А

(б) у зоні трьохочкових кидків команди А

перед тим як увійти у кошик.

Інтерпретація: В обох випадках команді А зараховують 2 очка, оскільки м'яч не увійшов у кошик безпосередньо.

16-7 **Визначення.** У ситуації вкидання чи на підбиранні після останнього або єдиного штрафного кидка завжди проходить певний період часу з моменту, коли гравець на ігровому майданчику торкається м'яча, до моменту, коли м'яч залишає руки цього гравця під час кидка. Дуже важливо взяти це до уваги наприкінці періоду. Має бути визначена найменша кількість часу, що залишається для такого кидка, перед тим як закінчиться час періоду. Якщо ігровий годинник показує 0:00,3 (три десятих секунди), суддя (-і) зобов'язаний визначити, чи випустив гравець м'яч із рук до того, як пролунав сигнал ігрового годинника про кінець періоду. Проте, якщо ігровий годинник показує 0:00,2 або 0:00,1 секунди, єдиний спосіб для гравця, який перебуває в повітрі, здійснити кидок з гри, який буде зарахований — торкнутися або одним рухом спрямувати м'яч ізгори у кошик.

16-8 **Приклад:** Команда А має право на вкидання. На ігровому годиннику залишається:

(a) 0:00,3 секунди.

(b) 0:00,2 або 0:00,1 секунди.

Інтерпретація: У випадку (a), якщо зроблено спробу кидка з гри та під час спроби лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду, судді відповідальні за те, щоб визначити, чи випустив гравець м'яч із рук до того, як пролунав сигнал ігрового годинника про кінець періоду.

У випадку (b) кидок з гри може буде зарахований, якщо тільки до м'яча, який перебував у повітрі після передачі з вкидання, гравець доторкнувся або одним рухом спрямував м'яч ізгори у кошик.

16-9 **Визначення.** М'яч закинутий, коли живий м'яч входить у кошик згори й залишається в ньому або повністю проходить крізь нього. Коли

(a) команда, яка захищається, у будь-який час під час гри просить надати тайм-аут після того, як буде закинуто м'яч,

(b) ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше в четвертому періоді та кожному додатковому періоді,

ігровий годинник зупиняють, коли м'яч повністю пройшов крізь кошик, як показано на рис. 1.

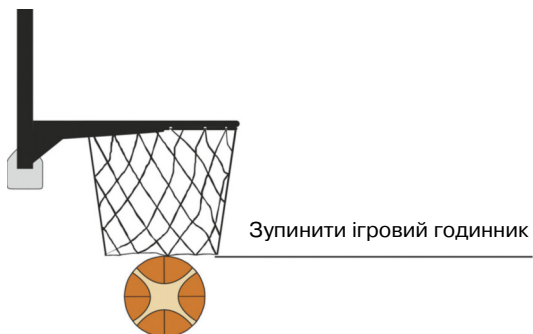

Рисунок 1 М'яч закинуто

16-10 Приклад: На початку періоду команда А захищає свій власний кошик, коли В1 помилково веде м'яч до власного кошика й закидає м'яч з гри.

Інтерпретація: Капітанові команди А на ігровому майданчику зараховують 2 очка.

16-11 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває всередині кошика, але ще не пройшов кошик повністю, В1 торкається м'яча.

Інтерпретація: Це порушення правила про перешкоду м'ячу.

СТ. 17 ВКИДАННЯ

17-1 **Визначення.** Перед тим як гравець, який виконує вкидання, випустить м'яч із рук, існує можливість того, що рух вкидання змусить руку (-и) цього гравця з м'ячем перетнути вертикальну площину обмежувальної лінії, що розділяє простори всередині й за межами обмежувальних ліній. У цій ситуації захисник зберігає відповідальність за те, щоб не створити перешкоди вкиданню через контакт з м'ячем, поки він ще перебуває в руках гравця, який виконує вкидання.

17-2 **Приклад:** А1 має право на вкидання. Коли він тримає м'яч, рука (-и) А1 перетинає вертикальну площину обмежувальної лінії таким чином, що м'яч перебуває над простором всередині обмежувальних ліній. В1 захоплює м'яч, який перебуває в руці (-ах) А1, або вибиває м'яч з рук (-и) А1, не спричиняючи ніякого фізичного контакту з А1.

Інтерпретація: В1 учинив перешкоду вкиданню, і таким чином затримав поновлення гри. В1 має отримати попередження, і про нього повідомляють тренера команди В. Попередження стосується всіх гравців команди В та діє протягом усього часу гри, що залишається. Будь-яке повторення таких дій будь-яким гравцем команди В може призвести до технічного фолу.

17-3 **Визначення.** Під час вкидання гравець, який виконує вкидання, має передати м'яч пасом (не з рук у руки) партнерові на ігровий майданчик.

17-4 **Приклад:** Під час вкидання, що його виконує А1, А1 передає м'яч із рук у руки А2, який перебуває на ігровому майданчику.

Інтерпретація: А1 учинив порушення при вкиданні. Для того, щоб уважити вкидання правильним, м'яч має бути передано пасом (не з рук у руки). М'яч передають команді В для вкидання з місця первинного вкидання.

17-5 **Визначення.** Під час вкидання інший гравець (-ці) не повинні розташовувати будь-яку частину тіла над обмежувальною лінією доти, поки м'яч не буде вкинутий через обмежувальну лінію.

17-6 **Приклад:** Після того як м'яч вийшов за межі ігрового майданчика та, отже, сталося порушення, А1 отримав м'яч від судді для вкидання. А1

(а) поклав м'яч на підлогу, після чого його взяв А2.

(б) передав м'яч з рук у руки А2 у просторі за обмежувальною лінією.

Інтерпретація: В обох випадках це порушення А2, оскільки він перемигнув своє тіло через обмежувальну лінію до того, як А1 вкинув м'яч через обмежувальну лінію.

17-7 Приклад: Після влучного кидка з гри команди А або влучного останнього або єдиного штрафного кидка команди В надано тайм-аут. Після тайм-ауту В1 отримав м'яч від судді для вкидання з-за лицьової лінії. В1

(а) поклав м'яч на підлогу, після чого його взяв В2.

(b) передав м'яч з рук у руки В2, який також перебував за обмежувальною лінією.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. Єдине обмеження для команди В, коли гравці передають один одному м'яч, полягає в тому, що вони мають витратити не більше 5 секунд для того, щоб укинути м'яч на ігровий майданчик.

17-8 Визначення. Якщо команді, яка мала право на володіння м'ячем у своїй тилівій зоні, надано тайм-аут, коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, вкидання виконують з лінії вкидання навпроти секретарського стола в передовій зоні команди. Гравець, який виконує вкидання, має передати м'яч партнерові, який перебуває в передовій зоні команди.

17-9 Приклад: В останню хвилину гри А1 вів м'яч у своїй тилівій зоні, коли гравець команди В вибив м'яч за межі ігрового майданчика на продовженні лінії штрафних кидків.

(а) Тайм-аут надано команді В.

(b) Тайм-аут надано команді А.

(c) Тайм-аут надано спочатку команді В й одразу після цього команді А (або навпаки).

Інтерпретація:

У випадку (а) гру поновлюють вкиданням команди А в її тилівій зоні з продовження лінії штрафних кидків.

У випадках (b) і (c) гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола.

У всіх випадках команда А буде мати на годиннику кидка тільки той час, який залишається.

17-10 Приклад: Коли в останньому періоді гри залишилося зіграти 0:57, А1 виконує 2 штрафних кидки. Виконуючи другий штрафний кидок, А1 наступає на лінію штрафних кидків, і зафіксовано порушення. Команда В просить надати тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди В з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола. Команда В буде мати новий період 24 секунд на годиннику кидка.

17-11 Приклад: Коли в останньому періоді гри залишилося зіграти 0:26, А1 вів м'яч 6 секунд у своїй тилівій зоні, коли

(a) В1 вибив м'яч за межі ігрового майданчика

(b) В1 учинив 3-й фол команди В у цьому періоді

та команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Після тайм-ауту гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола. В обох випадках у команди А залишається 18 секунд на годиннику кидка.

17-12 Приклад: Коли в останньому періоді гри залишається зіграти 1:24, А1 вів м'яч у своїй передовій зоні, коли В1 вибив м'яч у тилу зону команди А, де будь-який гравець команди А знову починає вести м'яч. У цей момент В2 вибив м'яч за обмежувальну лінію у тилівій зоні команди А та

(a) 6 секунд

(b) 17 секунд

залишається на годиннику кидка. Команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Після тайм-ауту гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола. В обох випадках команда А буде мати на годиннику кидка тільки той час, що залишається.

17-13 Приклад: Коли в останньому періоді гри залишається зіграти 0:48, А1 вів м'яч у своїй передовій зоні, коли В1 вибив м'яч у тилу зону команди А, де будь-який гравець команди А знову починає вести м'яч. У цей момент В2 чинить 3-й фол команди В в цьому періоді у тилівій зоні команди А та

(a) 6 секунд

(b) 17 секунд

залишається на годиннику кидка. Команді А надано тайм-аут. Після тайм-ауту гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання у її передовій зоні, навпроти секретарського стола.

Інтерпретація: Коли гра поновиться, у команди А залишиться

(a) 14 секунд

(b) 17 секунд

на годиннику кидка.

17-14 Приклад: Команда А контролювала м'яч у своїй тилевій зоні 5 секунд, коли А6 і В6 були дискваліфіковані за вихід на ігровий майданчик у ситуації бійки. Покарання за фол скасовані, і команда А має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Перед виконанням вкидання тренерів А надають тайм-аут. Де має бути виконане вкидання, щоб поновити гру?

Інтерпретація: Після тайм-ауту вкидання буде виконане з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. На годиннику кидка буде тільки той час, що залишається, у цьому разі 19 секунд.

17-15 Визначення. Існують додаткові ситуації, крім тих, що згадані у Ст. 17.2.3, коли подальше вкидання виконують з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

17-16 Приклад:

- (а) Гравець, який виконує вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, чинить порушення, і м'яч передають суперникам для вкидання з місця первинного вкидання.
- (б) Коли під час бійки членів обох команд дискваліфіковано, і нема інших покарань за фол, які належить виконати, а в момент, коли гру було зупинено, одна з команд володіла м'ячем чи мала право на м'яч. У цьому разі команда, яка виконує вкидання, буде мати на годиннику кидка тільки той час, що залишається.

Інтерпретація: В обох згаданих ситуаціях гравець, який виконує вкидання, може передати м'яч як у передову, так і в тилеву зону.

17-17 Визначення. Під час вкидання можуть відбутися такі ситуації:

- (а) М'яч кидають так, що він пролітає над кошиком, і гравець будь-якої команди торкається його, коли просовує руку в кошик знизу.
- (б) М'яч застрягає між кільцем і щитом.
- (с) М'яч навмисно кидають у кільце для того, щоб годинник кидка був скинутий, і розпочався новий відлік часу кидка.

17-18 Приклад: Під час вкидання А1 кидає м'яч так, що він пролітає над кошиком, і гравець будь-якої команди торкається м'яча, коли просовує руку в кошик знизу.

Інтерпретація: Це порушення. Гру поновлюють вкиданням суперників з продовження лінії штрафних кидків. У разі, коли

порушення чинить захисник, команда, що атакувала, не може здобути жодних очок, оскільки м'яч було кинуте не з простору всередині обмежувальних ліній на ігровому майданчику.

17-19 Приклад: А1, який виконує вкидання, кидає м'яч у напрямку кошика, і м'яч застрягає між кільцем і щитом.

Інтерпретація: Це ситуація спірного кидка. Гру поновлюють відповідно до володіння за чергою. Якщо право на вкидання має команда А, годинник кидка не скидають.

17-20 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 5 секунд, А1 виконує вкидання й кидає м'яч у напрямку кошика, де він торкається кільця.

Інтерпретація: Оператор годинника кидка не скидає свій годинник, оскільки ігровий годинник ще не ввімкнений. Годинник кидка починає відлік одночасно з ігровим годинником, коли перший гравець на ігровому майданчику торкнеться м'яча.

17-21 Визначення. Після того як м'яч передано у розпорядження гравця, який виконує вкидання, він не може направляти м'яч з відскоком від підлоги так, що він торкається підлоги всередині ігрового майданчика, і тоді торкатися м'яча знову до того, як м'яч торкнеться чи його торкнеться інший гравець на ігровому майданчику.

17-22 Приклад: А1 має право на вкидання. А1 направляє м'яч з відскоком від підлоги так, що м'яч торкнувся

- (а) підлоги всередині ігрового майданчика
 - (b) підлоги за межами ігрового майданчика
- та після цього підхоплює його знову.

Інтерпретація:

- (а) А1 чинить порушення при вкиданні. Як тільки м'яч залишив руку (-и) гравця, який виконує вкидання, і торкнувся підлоги всередині ігрового майданчика, він не може торкатися м'яча до того, як м'яч торкнувся (чи його торкнувся) інший гравець на ігровому майданчику.
- (b) Дія правильна, період 5 секунд триває далі.

17-23 Визначення. Гравець, який виконує вкидання, не може змусувати м'яч торкатися підлоги за межами ігрового майданчика після того, як він випустив його при вкиданні.

17-24 Приклад: А1, який виконує вкидання, передає м'яч А2, але м'яч виходить за межі ігрового майданчика й не торкається жодного гравця на ігровому майданчику.

Інтерпретація: А1 чинить порушення. Гру поновлюють вкиданням команди В з місця первинного вкидання.

17-25 Приклад: А1 під час вкидання передає м'яч А2. А2 приймає м'яч, торкаючись однією ногою обмежувальної лінії.

Інтерпретація: Це порушення А2. Гру поновлюють вкиданням команди В з місця, найближчого до того, де сталося порушення.

17-26 Приклад: А1 має право на вкидання з-за бічної лінії поблизу центральної лінії

- (a) у своїй тилівій зоні, та може передати м'яч у будь-яке місце ігрового майданчика,
- (b) у своїй передовій зоні, та може передати м'яч тільки у свою передову зону,
- (c) на початку 2-го періоду, з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, та може передати м'яч у будь-яке місце ігрового майданчика.

Після того як А1 отримав м'яч у своє розпорядження, він робить 1 звичайний крок убік, і таким чином змінює свою позицію відносно передової або тилової зони.

Інтерпретація: У всіх ситуаціях А1 має таке ж право передати м'яч у передову або тиліву зону, яке він мав у первинній позиції.

17-27 Визначення. Після виконання штрафного кидка (-ів), які є покаранням за технічний, неспортивний чи фол з дискваліфікацією, наступне за цим вкидання виконують з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

17-28 Приклад: Коли в останньому періоді гри залишається зіграти 1:03, В1 чинить технічний фол. Будь-який гравець команди А виконує 1 штрафний кидок, після чого команді А надають тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

СТ.18/19 ТАЙМ-АУТ/ЗАМІНА

18/19-1 Визначення. Тайм-аут не може бути наданий до того, як розпочався ігровий час періоду, чи після того, як ігровий час періоду закінчився.
Заміна не може бути дозволена до того, як розпочався ігровий час першого періоду, чи після того, як час гри закінчився.
Будь-яка заміна може бути дозволена під час перерв у гри.

18/19-2 Приклад: Після того, як м'яч залишив руки старшого судді при розіграві спірного кидка, але до того, як м'яч було відбито без недодержання правил, А5, який брав участь у розіграві спірного кидка, чинить порушення, і м'яч передають команді В для вкидання. У цей момент будь-який з тренерів просить тайм-аут або заміну.

Інтерпретація: Попри той факт, що гра вже розпочалася, тайм-аут або заміна не можуть бути надані, оскільки ігровий годинник ще не був увімкнений.

18/19-3 Приклад: Приблизно у той час, коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду чи додаткового періоду, зафіксовано фол, і А1 має право виконати 2 штрафних кидки. Будь-яка з команд просить:

- (a) Тайм-аут.
- (b) Заміну.

Інтерпретація:

- (a) Тайм-аут не може бути наданий, оскільки ігровий час періоду чи додаткового періоду закінчився.
- (b) Заміна може бути дозволена тільки після того, як будуть виконані штрафні кидки й розпочнеться перерва перед наступним періодом чи наступним додатковим періодом.

18/19-4 Визначення. Якщо сигнал годинника кидка лунає, коли м'яч перебуває в повітрі під час кидка з гри, це не порушення, та ігровий годинник не зупиняють. Якщо кидок з гри влучний, за певних обставин для обох команд з'являється можливість надання тайм-ауту або заміни.

18/19-5 Приклад: Під час кидка з гри м'яч перебуває в повітрі, коли лунає сигнал годинника кидка. Після цього м'яч входить у кошик. У цей момент один чи обоє тренерів просять:

- (a) Тайм-аути.
- (b) Заміни.

Інтерпретація:

- (a) Це можливість для надання тайм-ауту тільки для команди, у кошик якої було закинута м'яч.

Якщо команді, у кошик якої було закинута м'яч, надано тайм-аут, її суперникам також може бути надано тайм-аут, а обом командам також може бути надана заміна, якщо вони про неї просять.

- (b) Це можливість для заміни тільки для команди, у кошик якої було закинута м'яч, і тільки коли ігровий годинник показує 2:00 чи менше до кінця 4-го періоду та кожного додаткового періоду.

Якщо команді, у кошик якої було закинута м'яч, дозволено заміну, її суперникам також може бути дозволено заміну, а обом командам також може бути надано тайм-аут, якщо вони про нього просять.

18/19-6 Визначення. Якщо прохання про надання тайм-ауту або заміни (будь-якого гравця, включно з тим, який виконує штрафні кидки) надійшло після того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця для виконання першого або єдиного штрафного кидка, тайм-аут або заміну надають обом командам, якщо:

- (a) Останній або єдиний штрафний кидок влучний, або
(b) Після останнього або єдиного штрафного кидка виконують вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, або
(c) з будь-якої поважної причини м'яч залишається мертвим після останнього або єдиного штрафного кидка.

18/19-7 Приклад: A1 має право на 2 штрафних кидки. Команда А або команда В просять тайм-аут або заміну:

- (a) До того як м'яч опинився у розпорядженні A1, який виконує штрафні кидки.
(b) Після того як виконано перший штрафний кидок.
(c) Після влучного другого штрафного кидка, але до того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.
(d) Після влучного другого штрафного кидка, але після того, як м'яч опинився у розпорядженні гравця, який виконує вкидання.

Інтерпретація:

- (a) Тайм-аут чи заміну надають негайно, перед першим штрафним кидком.
(b) Тайм-ауту або заміни не надають після першого штрафного кидка, навіть якщо він влучний.

- (c) Тайм-аут або заміну надають негайно, перед вкиданням.
- (d) Тайм-ауту або заміни не надають.

18/19-8 Приклад: A1 має право на 2 штрафних кидки. Після того як виконано перший штрафний кидок, команда А або команда В просять тайм-аут або заміну. Під час останнього штрафного кидка:

- (a) М'яч відскакує від кільця, і гра триває далі.
- (b) Штрафний кидок влучний.
- (c) М'яч не торкається кільця й не входить у кошик.
- (d) A1 наступає на лінію штрафних кидків під час кидка, і зафіксовано порушення.
- (e) B1 наступає на обмежену зону до того, як м'яч залишив руки A1. Зафіксовано порушення B1, а кидок A1 невдалий.

Інтерпретація:

- (a) Тайм-ауту або заміни не надають.
- (b), (c) і (d) Тайм-аут або заміну надають негайно.
- (e) A1 виконує додатковий штрафний кидок і, якщо він влучний, тайм-аут або заміну надають негайно.

18/19-9 Визначення. Якщо слідом за проханням про тайм-аут будь-якою з команд учинено фол, тайм-ауту не розпочинають, поки суддя не закінчив повністю свого спілкування з секретарським столом стосовно цього фолу. У разі 5-го фолу гравця це спілкування також має у собі необхідну процедуру заміни. Коли воно завершене, період тайм-ауту розпочинається, коли суддя дає свисток і демонструє жест про надання тайм-ауту.

18/19-10 Приклад: Тренер команди А просить тайм-аут, після чого B1 чинить свій 5-й фол.

Інтерпретація: Можливість для надання тайм-ауту не розпочинається, поки спілкування з секретарським столом стосовно цього фолу повністю не завершено та запасний, який замінює B1, не став гравцем.

18/19-11 Приклад: Тренер команди А просить тайм-аут, після чого один з гравців чинить фол.

Інтерпретація: Командам дозволено піти на свої лави, якщо вони знають, що надійшло прохання про тайм-аут, навіть якщо період тайм-ауту формально ще не розпочався.

18/19-12 Визначення. Ст. 18 і 19 роз'яснюють, коли починається й закінчується можливість для надання тайм-ауту або заміни.

Тренери, які просять тайм-аут або заміну, мають знати про ці обмеження, в іншому разі тайм-ауту або заміни не буде надано негайно.

18/19-13 Приклад: Можливість для надання заміни або тайм-ауту щойно закінчилася, коли тренер команди А підбіг до секретарського стола й голосно попросив заміну або тайм-аут. Секретар зреагував на це прохання й помилково подав свій сигнал. Суддя дав свисток і зупинив гру.

Інтерпретація: Через утрчання судді у гру м'яч став мертвим, а ігровий годинник зупинений, унаслідок чого в нормальній ситуації настає можливість для надання заміни або тайм-ауту. Проте, оскільки прохання було висловлено надто пізно, заміни або тайм-ауту не надають. Гру негайно поновлюють.

18/19-14 Приклад: У будь-який час протягом гри стається порушення правила про перешкоду влученню чи перешкоду м'ячу. Запасні однієї чи обох команд чекають біля секретарського стола на можливість увійти у гру, або будь-яка з команд висловила прохання про надання тайм-ауту.

Інтерпретація: Порушення змушує зупинити ігровий годинник, а м'яч стати мертвим. Заміни або тайм-ауту дозволяють.

18/19-15 Визначення. Кожний тайм-аут триває 1 хвилину. Команди мають швидко повернутися на ігровий майданчик після того як суддя дав свисток і запросив команди на ігровий майданчик. Якщо команда зволікає із закінченням тайм-ауту понад визначену 1 хвилину, вона одержує від такого продовження тайм-ауту незаслужену перевагу та спричиняє також затримку гри. Суддя має попередити цю команду. Якщо команда не реагує на попередження, внаслідок провини їй записують додатковий тайм-аут. Якщо в команди більше не залишилося тайм-аутів, тренер може бути покараний технічним фолом за затримку гри, що записують як 'В'. Якщо ця команда не повертається вчасно на ігровий майданчик після перерви між половинами гри, внаслідок провини їй записують тайм-аут.

18/19-16 Приклад: Період тайм-ауту закінчився, і суддя запросив команду А повернутися на ігровий майданчик. Тренер команди А й далі інструктує свою команду, яка все ще залишається в зоні лави команди. Суддя знову запросив команду А на ігровий майданчик, і:

- (а) Команда А нарешті вийшла на ігровий майданчик.
- (б) Команда А й далі залишається в зоні лави команди.

Інтерпретація:

- (a) Після того як команда почала повертатися на ігровий майданчик, суддя робить попередження тренерові про те, що у разі, якщо таку поведінку повторять, команді А буде записано додатковий тайм-аут.
- (b) Команді А записують додатковий тайм-аут без попередження. Якщо в команди А більше не залишилося тайм-аутів, тренера команди А карають технічним фолом за затримку гри, що записують як 'B'.

18/19-17 Приклад: Після перерви між половинами гри команда А все ще перебуває в роздягальні, внаслідок чого початок 3-го періоду затримується.

Інтерпретація: Після того як команда А зрештою виходить на ігровий майданчик, їй записують тайм-аут без попередження.

18/19-18 Визначення. Якщо команді не надавали тайм ауту у другій половині гри до того, як ігровий годинник показує 2:00 хвилини у 4-му періоді, секретар у протоколі проводить 2 паралельні горизонтальні лінії всередині першої невикористаної клітки команди для другої половини гри. Табло рахунку має показувати, що команда використала перший тайм-аут.

18/19-19 Приклад: Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини в 4-му періоді, обидві команди не використали тайм-ауту у другій половині гри.

Інтерпретація: Секретар у протоколі проводить 2 паралельні горизонтальні лінії всередині першої невикористаної клітки обох команд для другої половини гри. Табло рахунку має показувати, що обидві команди використали перший тайм-аут.

18/19-20 Приклад: Коли ігровий годинник показує 2:09 у 4-му періоді, тренер А просить свій 1-й тайм-аут у другій половині гри, у той час як гра триває. Коли ігровий годинник показує 1:58, м'яч виходить за межі ігрового майданчика, й ігровий годинник зупиняють. Тепер команді А надають тайм-аут.

Інтерпретація: Секретар у протоколі повинен провести 2 паралельні горизонтальні лінії всередині першої невикористаної клітки команди А, оскільки тайм-аут наданий у час 1:58 у 4-му періоді. Тайм-аут записують у другу клітку, і в команди А залишається ще тільки 1 тайм-аут. Табло рахунку має показувати, що команда використала 2 тайм-аути.

СТ. 23 ГРАВЕЦЬ ЗА МЕЖАМИ ІГРОВОГО МАЙДАНЧИКА, М'ЯЧ ЗА МЕЖАМИ ІГРОВОГО МАЙДАНЧИКА

23-1 **Визначення.** Є порушенням, коли гравець залишає ігровий майданчик через лицьову лінію з метою уникнути порушення правила 3 секунд.

23-2 **Приклад:** А1, перебуваючи в обмеженій зоні менше 3 секунд, переміщується за межі ігрового майданчика через лицьову лінію з метою уникнути порушення правила 3 секунд, а тоді знову повертається в обмежену зону.

Інтерпретація: А1 чинить порушення правила 3 секунд.

СТ. 24 ВЕДЕННЯ М'ЯЧА

24-1 **Визначення.** Якщо гравець навмисно кидає м'яч у щит (не робить спроби нормального кидка з гри), це розглядають так, ніби гравець ударив м'ячем об підлогу. Якщо гравець після цього торкається м'яча знову перед тим як м'яч торкнеться (чи його торкнеться) інший гравець, це розглядають як ведення м'яча.

24-2 **Приклад:** А1 ще не робив ведення м'яча, коли він кинув м'яч у щит і впіймав його знову до того, як інший гравець торкнеться м'яча.

Інтерпретація: Після того як А1 впіймав м'яч, він може зробити кидок або передачу, але не може починати нового ведення м'яча.

24-3 **Приклад:** Після того як А1 закінчив ведення, він у продовженому русі чи стоячи нерухомо кинув м'яч у щит і впіймав його знову до того, як інший гравець торкнеться м'яча.

Інтерпретація: А1 учинив порушення правила про подвійне ведення.

24-4 **Приклад:** А1 веде м'яч і зупиняється.

(а) А1 втрачає рівновагу та, не зміщуючи своєї опірної ноги, один раз чи двічі торкається підлоги м'ячем, тримаючи м'яч однією чи двома руками.

(б) А1 перекидає м'яч з однієї руки в іншу, не зміщуючи своєї опірної ноги.

Інтерпретація: В обох випадках порушення правил не відбувається, оскільки А1 не зміщував своєї опірної ноги.

24-5 **Приклад:** А1 починає ведення та при цьому

(а) перекидає м'яч через свого суперника.

(б) відкидає м'яч на кілька метрів від нього.

М'яч торкається ігрового майданчика, після чого А1 продовжує ведення.

Інтерпретація: В обох випадках порушення правил не відбувається, оскільки м'яч торкнеться ігрового майданчика перед тим, як А1 під час ведення торкнеться м'яча знову.

СТ. 25 ЗАЙВІ КРОКИ З М'ЯЧЕМ

25-1 **Визначення.** Порушення правил не відбувається, якщо гравець, який лежить на підлозі, установлює контроль над м'ячем. Гра правильна, якщо гравець, який тримає м'яч, падає на підлогу. Гра також правильна, якщо гравець, який упав на підлогу з м'ячем, трішки ковзає. Проте, якщо гравець після цього перекочується по підлозі чи намагається підвестися, тримаючи м'яч у руках, це порушення.

25-2 **Приклад:** А1, тримаючи м'яч, утратив рівновагу та впав на підлогу.

Інтерпретація: Дія А1, коли він ненавмисно впав на підлогу, припустима.

25-3 **Приклад:** А1, лежачи на підлозі, установлює контроль над м'ячем. Після цього А1:

(а) передає м'яч А2.

(б) починає ведення, ще лежачи на підлозі.

(с) намагається підвестися, одночасно ведучи м'яч.

(д) намагається підвестися, ще тримаючи м'яч.

Інтерпретація:

У випадках (а), (б) і (с) дія А1 правильна.

У випадку (д) стається порушення правила про зайві кроки з м'ячем.

25-4 **Приклад:** А1, тримаючи м'яч, падає на підлогу та за інерцією ковзає.

Інтерпретація: Ненавмисне ковзання А1 не визначене як порушення. Проте, якщо гравець перекочується по підлозі чи намагається підвестися, тримаючи м'яч у руках, стається порушення.

25-5 **Визначення.** Якщо на гравцеві чинять фол у процесі кидка, після чого він закидає м'яч і при цьому чинить порушення правила про зайві кроки, м'яч не зараховують і призначають штрафні кидки.

25-6 **Приклад:** А1 почав процес кидка, проходячи в напрямку кошика і тримаючи м'яч в обох руках. У його продовженому русі проти нього чинить фол В1, після чого А1 чинить порушення правила про зайві кроки, а м'яч входить у кошик.

Інтерпретація: М'яч не зараховують. А1 отримує право на 2 або 3 штрафні кидки.

СТ. 28 8 СЕКУНД

28-1 **Визначення.** Годинник кидка зупинено через ситуацію спірного кидка у тилівій зоні. Якщо вкидання внаслідок володіння за чергою надають команді, яка контролювала м'яч, ця команда матиме лише час, що залишається у періоді 8 секунд.

28-2 **Приклад:** Команда А контролювала м'яч у своїй тилівій зоні протягом 5 секунд, коли відбувся спірний м'яч. Команда А має право на вкидання внаслідок володіння за чергою.

Інтерпретація: Команда А має лише 3 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.

28-3 **Визначення.** Під час ведення м'яча з тилівій зони у передову м'яч переходить у передову зону команди, коли обидві ноги гравця, який веде м'яч, і м'яч перебувають повністю у контакті з передовою зоною.

28-4 **Приклад:** А1 стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії. Він отримує м'яч від А2, який перебуває в тилівій зоні. Після цього А1 повертає м'яч А2, який все ще перебуває в тилівій зоні команди А.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. А1 не розташував обох своїх ніг у передовій зоні, отже, він має право передати м'яч у тиліву зону. Період 8 секунд триває далі.

28-5 **Приклад:** А1 веде м'яч зі своєї тилівій зони й закінчує своє ведення, тримаючи м'яч і стоячи на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії. Після цього А1 передає м'яч А2, який також стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. А1 не розташував обох своїх ніг у передовій зоні, отже, він має право передати м'яч А2, який також не перебуває у передовій зоні. Період 8 секунд триває далі.

28-6 **Приклад:** А1 веде м'яч зі своєї тилівій зони та одна його нога (але не обидві ноги) вже перебуває у передовій зоні. Після цього А1 передає м'яч А2, який стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії. Після цього А2 починає вести м'яч у своїй тилівій зоні.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. А1 не розташував обох своїх ніг у передовій зоні, отже, він має право передати м'яч А2, який також не перебуває у передовій зоні. А2, отже, має право вести м'яч у тилівій зоні. Період 8 секунд триває далі.

28-7 Приклад: А1 веде м'яч зі своєї тилової зони та припиняє своє просування вперед, не припиняючи вести м'яч, при цьому:

- (a) Він стоїть на майданчику так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
- (b) Обидві ноги перебувають у передовій зоні, але ведення м'яча відбувається у тилівій зоні.
- (c) Обидві ноги перебувають у передовій зоні, але ведення м'яча відбувається у тилівій зоні, після чого А1 повертає обидві ноги у тиліву зону.
- (d) Обидві ноги перебувають у тилівій зоні, у той час як ведення м'яча відбувається у передовій зоні.

Інтерпретація: У всіх випадках А1, який веде м'яч, і далі перебуває у тилівій зоні доти, поки обидві його ноги, а також м'яч не торкнуться передової зони. Період 8 секунд триває далі у кожній ситуації.

28-8 Визначення. Щоразу, коли відлік 8 секунд буде продовжений з урахуванням часу, що залишається, коли тій самій команді, що перед цим володіла м'ячем, призначають вкидання як з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, так і в тилівій зоні, суддя, який передає м'яч гравцеві для вкидання, повинен повідомити його про кількість часу, який залишається у 8-секундному періоді.

28-9 Приклад: А1 веде м'яч у своїй тилівій зоні 4 секунди, коли починається бійка. Запасні А7 і В9 дискваліфіковані за вихід на ігровий майданчик. Рівні покарання скасовано та гру поновлюють вкиданням А2 з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. А2 передає м'яч А3 у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Команда А має 4 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.

28-10 Приклад: Команда А контролює м'яч у своїй тилівій зоні. Коли пройшло 6 секунд у 8-секундному періоді, зафіксовано обопільний фол, який стався

- (a) у тилівій зоні
- (b) у передовій зоні.

Інтерпретація:

- (a) Гру поновлюють вкиданням команди А у тилівій зоні з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил. Команда А має 2 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.

(b) Гру поновлюють вкиданням команди А у передовій зоні з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

28-11 Приклад: А1 веде м'яч у своїй тилівій зоні 4 секунди, коли В1 вибиває м'яч за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А у тилівій зоні. Команда А має 4 секунди, щоб перевести м'яч у свою передову зону.

28-12 Визначення. Якщо гра зупинена суддею з будь-якої поважної причини, не пов'язаної з жодною з команд, і якщо, на думку суддів, суперники будуть поставлені у невідгідне становище, період 8 секунд продовжують з часу, на якому він був зупинений.

28-13 Приклад: Коли в останньому періоді гри залишається зіграти 0:25, рахунок А 72 — В 72, команда А здобуває контроль над м'ячем. А1 у своїй тилівій зоні уже веде м'яч протягом 4 секунд, судді зупиняють гру через те, що:

(a) Ігровий годинник або годинник кидка не йде чи не ввімкнувся

(b) На ігровий майданчик кинули пляшку

(c) Помилково скинуто годинник кидка.

Інтерпретація: У всіх випадках гру поновлюють вкиданням команди А в її тилівій зоні, і в команди А залишається 4 секунди, щоб перевести м'яч у передову зону. Якби гру поновили з новим періодом 8 секунд, команда В була б поставлена у невідгідне становище.

28-14 Визначення. Після порушення правила 8 секунд місце вкидання визначають за місцем, де перебував м'яч, коли сталося порушення.

28-15 Приклад: Період 8 секунд команди А закінчився, і визначено порушення, коли

(a) команда А контролює м'яч у тилівій зоні.

(b) м'яч перебуває в повітрі під час передачі А1 з тилівій зони у передову зону.

Інтерпретація: Вкидання команди В виконують у її передовій зоні з місця, найближчого до

(a) місця, де перебував м'яч, коли сталося порушення, за винятком простору безпосередньо за щитом.

(b) центральної лінії.

СТ. 29/50 24 СЕКУНДИ

29/50-1 Визначення. Кидок з гри виконують безпосередньо перед кінцем періоду відліку годинника кидка, і сигнал годинника кидка лунає, коли м'яч перебуває в повітрі. Якщо м'яч не торкається кільця, стається порушення, якщо тільки команда суперників не установлює негайного та очевидного контролю над м'ячем. М'яч передають суперникам для вкидання з місця, найближчого до того, де суддею було зупинено гру, за винятком простору безпосередньо за щитом.

29/50-2 Приклад: Після кидка A1 з гри м'яч перебуває в повітрі, коли лунає сигнал годинника кидка. М'яч торкається щита, після чого котиться по підлозі, де його торкається B1, потім A2, і зрештою м'яч контролює B2.

Інтерпретація: Це порушення правила часу кидка, оскільки м'яч не торкнувся кільця, а суперники не установили негайного та очевидного контролю над м'ячем.

29/50-3 Приклад: Під час кидка з гри A1 м'яч торкається щита, але не торкається кільця. Після цього м'яча на підбиранні торкається, але не установлює контролю B1, після чого A2 установлює контроль над м'ячем. У цей момент лунає сигнал годинника кидка.

Інтерпретація: Стається порушення правила часу кидка. Годинник кидка провадить відлік далі у тому числі й тоді, коли над м'ячем знову установлює контроль гравець команди A.

29/50-4 Приклад: A1 виконує кидок з гри наприкінці періоду кидка. М'яч без недодержання правил блокує B1 і в цей момент лунає сигнал годинника кидка. Після сигналу B1 чинить фол проти A1.

Інтерпретація: Стається порушення правила часу кидка. Фол B1 ігнорують, якщо тільки це не технічний, неспортивний фол, або фол з дискваліфікацією.

29/50-5 Приклад: Після кидка A1 з гри м'яч перебуває в повітрі, коли лунає сигнал годинника кидка. М'яч не торкається кільця та одразу фіксують спірний м'яч між A2 і B2.

Інтерпретація: Відбувається порушення правила часу кидка. Команда B не установила негайного та очевидного контролю над м'ячем.

29/50-6 Приклад: A1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, закінчується час кидка. М'яч не торкається кільця, після чого його торкається B1, який перебуває на ігровому майданчику, і тоді м'яч виходить за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Відбувається порушення правила часу кидка. Команда В не установила очевидного контролю над м'ячем.

29/50-7 Визначення. Якщо сигнал годинника кидка лунає в ситуації, коли, на думку суддів, суперники установлюють негайний та очевидний контроль над м'ячем, сигнал ігнорують, і гра триває далі.

29/50-8 Приклад: Наприкінці періоду кидка А2 не зміг прийняти передачу А1 (обоє гравців перебувають у своїй передовій зоні), і м'яч викотився у тилу зону команди А. Перед тим як В1 установив контроль над м'ячем з безперешкодним виходом на кошик, пролунав сигнал годинника кидка.

Інтерпретація: Якщо В1 установив негайний та очевидний контроль над м'ячем, сигнал ігнорують, і гра триває далі.

29/50-9 Визначення. Якщо команда, яка контролювала м'яч, має право на вкидання внаслідок володіння за чергою, ця команда матиме тільки той час, який залишався на годиннику кидка у момент, коли відбулася ситуація спірного кидка.

29/50-10 Приклад: Команда А контролювала м'яч, і на годиннику кидка залишалося 10 секунд, коли відбувся спірний м'яч. На вкидання внаслідок володіння за чергою має право:

- (a) Команда А.
- (b) Команда В.

Інтерпретація:

- (a) Команда А матиме тільки 10 секунд, які залишаються на годиннику кидка.
- (b) Команда В матиме новий період 24 секунд на годиннику кидка.

29/50-11 Приклад: Команда А контролювала м'яч, і на годиннику кидка залишалося 10 секунд, коли м'яч вийшов за межі ігрового майданчика. Думки суддів на те, чи вийшов м'яч за межі ігрового майданчика від А1 чи від В1, розходяться. Фіксують ситуацію спірного кидка, і право на вкидання внаслідок володіння за чергою має:

- (a) Команда А.
- (b) Команда В.

Інтерпретація:

- (a) Команда А матиме тільки 10 секунд, які залишаються на годиннику кидка.
- (b) Команда В матиме новий період 24 секунд на годиннику кидка.

29/50-12 Визначення. Якщо гру зупинено суддею через фол або порушення (але не через те, що м'яч вийшов за межі ігрового майданчика) команди, що не контролювала м'яч, і м'яч передають тій самій команді, що перед тим контролювала м'яч у передовій зоні, годинник кидка скидають таким чином:

- Якщо 14 секунд чи більше показує годинник кидка у той час, коли гра зупинена, годинник кидка не скидають, він буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.
- Якщо 13 секунд чи менше показує годинник кидка у той час, коли гра зупинена, годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-13 Приклад: В1 змушує м'яч вийти за межі ігрового майданчика у передовій зоні команди А. Годинник кидка показує 8 секунд.

Інтерпретація: Команда А матиме тільки 8 секунд, які залишаються на годиннику кидка.

29/50-14 Приклад: А1 веде м'яч у своїй передовій зоні та В1 чинить проти нього фол. Це другий фол команди В у цьому періоді. Годинник кидка показує 3 секунди.

Інтерпретація: Команда А матиме 14 секунд, які залишаються на годиннику кидка.

29/50-15 Приклад: На годиннику кидка залишалось 4 секунди, й команда А контролювала м'яч у своїй передовій зоні, коли:

(a) А1

(b) В1

зазнав травми, й судді зупинили гру.

Інтерпретація:

Команда А матиме

(a) 4 секунди,

(b) 14 секунд,

що залишилися на годиннику кидка.

29/50-16 Приклад: А1 робить кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, зафіксовано обопільний фол А2 і В2, і залишається 6 секунд на годиннику кидка. М'яч не входить у кошик. Стрілка володіння за чергою вказує, що м'ячем буде володіти команда А.

Інтерпретація: Команда А матиме 6 секунд, що залишаються на годиннику кидка.

29/50-17 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 5 секунд, А1 веде м'яч, фіксують технічний фол В1, а за ним технічний фол тренера команди А.

Інтерпретація: Після скасування рівних покарань гру поновлюють вкиданням команди А, і 5 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-18 Приклад: Коли:

- (a) 16 секунд
- (b) 12 секунд

залишається на годиннику кидка, А1 передає м'яч А2 у своїй передовій зоні, а В1 у своїй тилівій зоні навмисно б'є по м'ячу ногою чи відбиває м'яч кулаком.

Інтерпретація: Це порушення команди В. Після вкидання у передовій зоні команда А матиме

- (a) 16 секунд,
- (b) 14 секунд,

що залишаються на годиннику кидка.

29/50-19 Приклад: Коли А1 виконує вкидання, В1 у своїй тилівій зоні переносить руки через обмежувальну лінію та блокує передачу А1, коли:

- (a) 19 секунд
- (b) 11 секунд

залишається на годиннику кидка.

Інтерпретація: Це порушення В1. Після вкидання у передовій зоні команда А матиме

- (a) 19 секунд,
- (b) 14 секунд,

що залишаються на годиннику кидка.

29/50-20 Приклад: А1 веде м'яч у своїй передовій зоні, коли В2 чинить неспортивний фол проти А2, і 6 секунд залишається на годиннику кидка.

Інтерпретація: Без огляду на те, чи будуть штрафні кидки влучними, чи ні, команда А матиме право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Команда А матиме новий період 24 секунд на годиннику кидка.

Така ж інтерпретація дійсна для технічного фолу та фолу з дискваліфікацією.

29/50-21 Визначення. Якщо гра зупинена суддею з будь-якої поважної причини, не пов'язаної з жодною з команд, і якщо, на думку суддів, суперники будуть поставлені у невігідне становище, годинник кидка буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.

29/50-22 Приклад: Коли в останню хвилину гри залишилося зіграти 0:25, рахунок А 72 — В 72, команда А здобуває контроль над м'ячем. А1 вже веде м'яч протягом 20 секунд, коли судді зупиняють гру через те, що:

- (а) Ігровий годинник або годинник кидка не йде чи не ввімкнувся.
- (b) На ігровий майданчик кинули пляшку.
- (c) Помилково скинуто годинник кидка.

Інтерпретація: У всіх випадках гру поновлюють вкиданням команди А, і 4 секунди залишаться на годиннику кидка. Команда В буде поставлена у невідгідне становище, якщо гру буде поновлено з новим періодом 24 секунд на годиннику кидка.

29/50-23 Приклад: Після кидка А1 з гри м'яч відскакує від кільця, і над ним установлює контроль А2. Через 9 секунд сигнал годинника кидка лунає помилково. Судді зупиняють гру.

Інтерпретація: Команда А, яка контролює м'яч, була б поставлена у невідгідне становище, якби відбулося порушення правила часу кидка. Після консультації з комісаром, якщо він присутній, і оператором годинника кидка судді поновлюють гру вкиданням команди А, і 5 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-24 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 4 секунди, А1 виконує кидок з гри. М'яч не торкається кільця, проте оператор годинника кидка помилково скидає годинник. А2 підбирає м'яч, і через певний час А3 закидає м'яч з гри. У цей момент судді усвідомлюють ситуацію.

Інтерпретація: Судді (після консультації з комісаром, якщо він присутній) мають підтвердити, що м'яч не торкнувся кільця під час кидка А1 з гри. Після цього вони мають вирішити, чи м'яч залишив би руку (-и) А3 до того, як пролунав сигнал годинника кидка, якщо годинник не був би скинутий. Якщо так, м'яч зараховано, якщо ні, сталося порушення правила часу кидка, і кидок А3 не зараховано.

29/50-25 Визначення. Вкидання, як результат покарання за технічний, неспортивний або фол з дискваліфікацією завжди виконують з центральної лінії навпроти секретарського стола, а годинник кидка скидають на новий період у 24 секунди. Це положення застосовують також, коли ігровий годинник показує 2:00 чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, без огляду на те, наданий уже тайм-аут чи ні команді, що перебуває у нападі.

29/50-26 Приклад: Коли в останньому періоді гри залишається зіграти 1:12, А1 веде м'яч у передовій зоні, й 6 секунд залишається на годиннику кидка, коли

- (a) В1 чинить неспортивний фол.
- (b) тренер В чинить технічний фол.

У цей час тренеру А або тренеру В надано тайм-аут.

Інтерпретація: Без огляду на те, був штрафний кидок (-ки) влучним чи ні, й на те, який тренер попросив тайм-аут, команда А має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. Команда А також має новий період 24 секунд на годиннику кидка.

29/50-27 Визначення. Коли виконано кидок з гри та після цього зафіксовано фол у захисті, годинник кидка скидають таким чином:

- Якщо 14 секунд чи більше показує годинник кидка в момент, коли гру було зупинено, годинник кидка не скидають, він буде провадити відлік далі з часу, на якому був зупинений.
- Якщо 13 секунд чи менше показує годинник кидка в момент, коли гру було зупинено, годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-28 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 17 секунд, А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, В2 чинить фол проти А2. Це 2-й фол команди В у періоді. М'яч

- (a) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.
- (c) Не торкається кільця.

Інтерпретація:

- (a) Кидок А1 зараховують і команда А має право на вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 14 секунд залишається на годиннику кидка.
- (b) і (c) Команда А має право на вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 17 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-29 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 10 секунд, А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, В2 чинить фол проти А2. Це 2-й фол команди В у періоді. М'яч:

- (a) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.
- (c) Не торкається кільця.

Інтерпретація:

У випадку (а) кидок А1 зараховують.

У всіх трьох випадках м'яч передають команді А для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 14 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-30 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал годинника кидка, і тоді В2 чинить фол проти А2. Це 5-й фол команди В у періоді. М'яч:

- (а) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.
- (c) Не торкається кільця.

Інтерпретація:

У випадку (а) кидок А1 зараховують.

У всіх трьох випадках порушення правила часу кидка не відбувається, і м'яч передають команді А для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил, і 14 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-31 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 10 секунд, А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, В2 чинить фол проти А2. Це 5-й фол команди В у періоді. М'яч:

- (а) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.
- (c) Не торкається кільця.

Інтерпретація:

У випадку (а) кидок А1 зараховують.

У всіх трьох випадках А2 має право на 2 штрафних кидки.

29/50-32 Приклад: А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал годинника кидка, а В2 чинить фол проти А2. Це 5-й фол команди В у періоді. М'яч:

- (а) Входить у кошик.
- (b) Торкається кільця, але не входить у кошик.
- (c) Не торкається кільця.

Інтерпретація:

У випадку (а) кидок А1 зараховують.

У всіх трьох випадках порушення правила часу кидка не відбувається, і А2 має право на 2 штрафних кидки.

29/50-33 Визначення. Після того як м'яч торкнувся кільця суперників з будь-якої причини, годинник кидка скидають на 14 секунд, якщо команда, яка встановила контроль над м'ячем — це та ж сама команда, яка мала контроль над м'ячем до того, як м'яч торкнувся кільця.

29/50-34 Приклад: Коли А1 виконував передачу А2, м'яч торкнувся В2, після чого торкнувся кільця. А3 установив контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А3 установив контроль над м'ячем.

29/50-35 Приклад: А1 виконує кидок з гри й

(а) 4 секунди

(б) 20 секунд

залишається на годиннику кидка. М'яч торкається кільця, відскакує й А2 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: В обох випадках годинник кидка скидають на 14 секунд без огляду на те, установив А2 контроль над м'ячем у передовій зоні або у тилівій зоні.

29/50-36 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця. В1 торкається м'яча й після цього А2 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А2 установив контроль над м'ячем.

29/50-37 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця. В1 торкається м'яча, який після цього виходить за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Вкидання команди А з місця, найближчого до того, де сталося порушення. Годинник кидка скидають на 14 секунд без огляду на те, буде виконане вкидання в передовій зоні або в тилівій зоні.

29/50-38 Приклад: Коли на годиннику кидка залишається 4 секунди, А1 кидає м'яч у напрямку кільця з тією метою, щоб годинник кидка був скинутий. М'яч торкається кільця. В1 торкається м'яча, який після цього виходить за межі ігрового майданчика в тилівій зоні команди А.

Інтерпретація: Вкидання команди А в її тилівій зоні. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-39 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця. А2 відбиває м'яч, після чого А3 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А3 установив контроль над м'ячем у будь-якому місці ігрового майданчика.

29/50-40 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця й під час боротьби на підбиранні В2 чинить фол проти А2. Це 3-й фол команди В у періоді.

Інтерпретація: Вкидання команди А з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-41 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч входить у кошик, у цей момент В2 чинить фол проти А2. Це 3-й фол команди В у періоді.

Інтерпретація: Кидок зараховують, вкидання команди А з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-42 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця й на підбиранні зафіксовано спірний м'яч між А2 й В2. Стрілка володіння за чергою вказує на користь команди А.

Інтерпретація: Вкидання команди А з місця, найближчого до того, де відбувся спірний м'яч. Годинник кидка скидають на 14 секунд.

29/50-43 Приклад: А1 виконує кидок з гри. М'яч застрягає між кільцем і щитом. Стрілка володіння за чергою вказує на користь команди А. Годинник кидка показує 8 секунд.

Інтерпретація: Вкидання команди А з-за лицьової лінії з місця, найближчого до щита. Годинник кидка й далі показує 8 секунд.

29/50-44 Приклад: А1 у своїй передовій зоні передає м'яч А2 для кидка згори. Кидок А2 невдалий, м'яч торкається кільця, після чого А3 установлює контроль над м'ячем.

Інтерпретація: Годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А3 установив контроль над м'ячем. Якщо А3 торкається м'яча у своїй тилловій зоні, це порушення правила про м'яч, повернений у тиллову зону.

29/50-45 Приклад: Після підбору в захисті А1, В1 вибиває м'яч з рук А1. Після цього м'яч торкається кільця та його підхоплює В2.

Інтерпретація: Оскільки команда, яка встановила контроль над м'ячем, не та сама команда, що контролювала його перед тим, як м'яч торкнувся кільця, команда В має новий період 24 секунд на годиннику кидка.

29/50-46 Приклад: А1 виконує кидок з гри й 6 секунд залишається на годиннику кидка. М'яч торкається кільця, відскакує й А2 установлює контроль над м'ячем у своїй тилівій зоні. В1 чинить фол проти А2. Це 3-й фол команди В у періоді.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А в її тилівій зоні, команда А має новий період 24 секунд на годиннику кидка.

29/50-47 Визначення. Завжди, коли команда установлює контроль над живим м'ячем як у передовій, так і в тилівій зоні, й 14 секунд чи менше залишається на ігровому годиннику, годинник кидка вимикають.

29/50-48 Приклад: Команда А має право на нове володіння м'ячем, і на ігровому годиннику залишається 12 секунд.

Інтерпретація: Годинник кидка вимикають.

29/50-49 Приклад: Коли ігровий годинник показує 18 секунд, а годинник кидка показує 3 секунди, гравець В1 у своїй тилівій зоні навмисно ударяє по м'ячу ногою.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А в її передовій зоні, й 18 секунд показує ігровий годинник, 14 секунд показує годинник кидка.

29/50-50 Приклад: Коли ігровий годинник показує 7 секунд, а годинник кидка показує 3 секунди, гравець В1 у своїй тилівій зоні навмисно ударяє по м'ячу ногою.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А в її передовій зоні, й 7 секунд показує ігровий годинник, а годинник кидка вимикають.

29/50-51 Приклад: Коли ігровий годинник показує 23 секунди, команда А установлює новий контроль над м'ячем. Коли ігровий годинник показує 19 секунд, А1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця й А2 здобуває м'яч на підбиранні.

Інтерпретація: Спочатку, коли команда А установлює новий контроль над м'ячем, годинник кидка не вмикають. Проте, годинник кидка скидають на 14 секунд, як тільки А2 установлює контроль над м'ячем, оскільки все ще більше 14 секунд залишається на ігровому годиннику.

29/50-52 Приклад: Коли на ігровому годиннику залишається 58 секунд у 4-му періоді, В1 чинить фол проти А1 у його тилівій зоні. У команди А залишається 19 секунд на годиннику кидка. Це 3-й фол команди В у періоді. Команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання навпроти секретарського стола в її передовій зоні, й 19 секунд залишається на годиннику кидка.

29/50-53 Приклад: Коли на ігровому годиннику залишається 58 секунд у 4-му періоді, В1 чинить фол проти А1 у його тилівій зоні. У команди А залишається 19 секунд на годиннику кидка. Це 3-й фол команди В у періоді. Команді В надано тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А в її тилівій зоні, й нові 24 секунди показує годинник кидка.

29/50-54 Приклад: Коли на ігровому годиннику залишається 30 секунд у 4-му періоді, А1 веде м'яч у своїй передовій зоні. В1 вибиває м'яч у тиліву зону команди А, де А2 контролює м'яч. В2 чинить фол проти А2, й 8 секунд залишається на годиннику кидка. Це 3-й фол команди В у періоді. Команді А надано тайм-аут.

Інтерпретація: Гру поновлюють вкиданням команди А з лінії вкидання навпроти секретарського стола в її передовій зоні, й 14 секунд показує годинник кидка.

29/50-55 Приклад: Коли у 2-му періоді на ігровому годиннику залишається 25,2 секунди, команда А встановлює контроль над м'ячем. Коли на годиннику кидка залишається 1 секунда, А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал годинника кидка. М'яч не торкається кільця, й після того, як пройшли 1,2 секунди, лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду.

Інтерпретація: Це не порушення правила часу кидка. Суддя не визначив порушення, оскільки чекав, чи встановить команда В очевидний контроль над м'ячем. Період закінчився.

29/50-56 Приклад: Коли у 2-му періоді на ігровому годиннику залишається 25,2 секунди, команда А встановлює контроль над м'ячем. Коли на годиннику кидка залишається 1 секунда, А1 виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал годинника кидка. М'яч не торкається кільця, суддя визначив порушення, ігровий годинник показує 0,8 секунди.

Інтерпретація: Порушення правила часу кидка. М'яч передають команді В для вкидання. На ігровому годиннику залишається 0,8 секунди.

29/50-57 Приклад: Коли у 2-му періоді на ігровому годиннику залишається 25,2 секунди, команда А встановлює контроль над м'ячем. Коли на годиннику кидка залишається 1,2 секунди, й коли А1 тримає м'яч у руці (-ах), лунає сигнал годинника кидка. Суддя визначає порушення, ігровий годинник показує 0,8 секунди.

Інтерпретація: Порушення правила часу кидка. М'яч передають команді В для вкидання. На ігровому годиннику залишається 1,2 секунди.

СТ. 30 М'ЯЧ, ПОВЕРНИЙ У ТИЛОВУ ЗОНУ

30-1 **Визначення.** Коли гравець перебуває в повітрі, він зберігає той самий статус відносно підлоги, який він мав, коли востаннє торкнувся підлоги перед тим як вистрибнув у повітря. Проте, коли гравець, який перебуває в повітрі, вистрибує зі своєї передової зони та установлює контроль над м'ячем, все ще перебуваючи в повітрі, він є першим гравцем своєї команди, який установив командний контроль над м'ячем.

Якщо після цього він за інерцією повертається до своєї тилової зони, він не може уникнути такого повернення разом із м'ячем. Отже, якщо гравець, перебуваючи в повітрі, установив новий командний контроль над м'ячем, позиція цього гравця відносно передової/тилової зони не може бути визначена доти, поки обидві його ноги не повернуться на підлогу.

30-2 **Приклад:** A1 у своїй тилівій зоні намагається віддати передачу для швидкого прориву A2 у передову зону. B1 вистрибує з передової зони команди B, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземляється

- (a) обома ногами у своїй тилівій зоні.
- (b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
- (c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, і після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Ніякого порушення не відбувається. B1 першим установив контроль команди B над м'ячем, перебуваючи в повітрі, та його позиція відносно передової/тилової зони не була визначена, поки обидві його ноги не повернулися на підлогу. У всіх випадках B1 перебуває у своїй тилівій зоні без порушення правил.

30-3 **Приклад:** При розігравші спірного м'яча між A1 і B1 на початку першого періоду м'яч було відбито без недодержання правил, коли A2 вистрибнув зі своєї передової зони, впіймав м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземлився

- (a) обома ногами у своїй тилівій зоні.
- (b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
- (c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Ніякого порушення не відбувається. A2 першим установив контроль команди А над м'ячем, перебуваючи в повітрі. У всіх випадках A2 перебуває у своїй тилівій зоні без порушення правил.

30-4 Приклад: A1, який виконує вкидання у своїй передовій зоні, намагається зробити передачу A2. A2 вистрибує зі своєї передової зони, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземляється

- (a) обома ногами у своїй тилівій зоні.
- (b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
- (c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Порушення команди А. Оскільки A1 виконував вкидання, команда А вже установила контроль над м'ячем у своїй передовій зоні, до того як A2 впіймав м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземлився у своїй тилівій зоні. У всіх випадках A2 повернув м'яч у свою тиліву зону з порушенням правил.

30-5 Приклад: A1 перед початком 2-го періоду розташувався на продовженні центральної лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та передає м'яч A2. A2 вистрибує зі своєї передової зони, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземляється

- (a) обома ногами в тилівій зоні.
- (b) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії.
- (c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, та після цього веде або передає м'яч у свою тиліву зону.

Інтерпретація: Порушення команди А. A1 уже установив контроль команди А над м'ячем. A2, коли вистрибує зі своєї передової зони й ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, установлює контроль команди А над м'ячем у передовій зоні. У всіх випадках, приземляючись у своїй тилівій зоні, A2 змушує м'яч повернутися в тиліву зону з порушенням правил.

30-6 Приклад: A1, виконуючи вкидання у своїй тилівій зоні, намагається віддати передачу A2 у передову зону. B1 вистрибує зі своєї передової зони, ловить м'яч, перебуваючи в повітрі, та перед тим як приземлитися у своїй тилівій зоні, передає м'яч B2 у тиліву зону.

Інтерпретація: Порушення команди В, оскільки м'яч повернуто у тилу зону з порушенням правил.

30-7 **Визначення.** Живий м'яч повернено у тилу зону з порушенням правил, коли гравець команди А, який повністю перебуває в передовій зоні, змушує м'яч торкнутися тилової зони, після чого гравець команди А є першим, хто торкнувся м'яча як у тилу зоні, так і в передовій зоні. Проте, порушення правил не відбувається, коли гравець команди А в тилу зоні змушує м'яч торкнутися передової зони, після чого гравець команди А є першим, хто торкнувся м'яча як у передовій зоні, так і в тилу зоні.

30-8 **Приклад:** А1 повністю стоїть обома ногами в передовій зоні біля центральної лінії, коли А1 намагається виконати передачу з високом від підлоги А2, який також стоїть обома ногами в передовій зоні біля центральної лінії. Під час передачі м'яч торкається тилової зони перед тим як торкнутися А2.

Інтерпретація: Порушення команди А, оскільки м'яч повернено у тилу зону з порушенням правил.

30-9 **Приклад:** Обоє гравців А1 і А2 стоять обома ногами у своїй передовій зоні біля центральної лінії, коли А1 намагається передати м'яч А2 з відскоком від підлоги. Під час передачі м'яч торкається тилової зони, потім торкається передової зони, після чого м'яч торкається А2.

Інтерпретація: Порушення команди А, оскільки м'яч повернено у тилу зону з порушенням правил.

30-10 **Приклад:** А1 стоїть обома ногами в тилу зоні біля центральної лінії, коли А1 намагається виконати передачу з високом від підлоги А2, який також стоїть обома ногами в тилу зоні біля центральної лінії. Під час передачі м'яч торкається передової зони перед тим як торкнутися А2.

Інтерпретація: Ніякого порушення не відбувається, оскільки жоден гравець команди А з м'ячем не перебував у передовій зоні. Проте, оскільки м'яч змусили перейти у передову зону, період 8 секунд припиняється у момент, коли м'яч торкнувся передової зони. Розпочинається новий період 8 секунд, як тільки А2 торкнувся м'яча.

30-11 **Приклад:** А1 у своїй тилу зоні передає м'яч у напрямку передової зони. М'яч потрапляє в суддю, який стоїть на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, й потім його торкається А2, який все ще перебуває у своїй тилу зоні.

Інтерпретація: Ніякого порушення не відбувається, оскільки жоден гравець команди А з м'ячем не перебував у передовій зоні. Проте, оскільки м'яч змусили перейти у передову зону, період 8 секунд припиняється у момент, коли м'яч торкнувся передової зони. Розпочинається новий період 8 секунд, як тільки А2 торкнувся м'яча.

30-12 Приклад: Команда А контролює м'яч у своїй передовій зоні, коли м'яча одночасно торкаються А1 і В1, після чого м'яч виходить у тилу зону команди А, де його першим торкається А2.

Інтерпретація: Команда А змусила м'яч повернутися у свою тилу зону з порушенням правил.

30-13 Приклад: А1 веде м'яч зі своєї тилової зони у передову зону. При тому, що його обидві ноги розташовані у передовій зоні, він все ще веде м'яч у тилу зоні. М'яч торкається його ноги й відскакує у тилу зону, де А2 починає ведення.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається, оскільки А1 ще не встановив контроль над м'ячем у своїй передовій зоні.

30-14 Приклад: А1 зі своєї тилової зони передає м'яч А2, який перебуває у передовій зоні. А2 торкається м'яча, який повертається до А1, який все ще перебуває у тилу зоні.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається, оскільки А2 ще не встановив контроль над м'ячем у своїй передовій зоні.

30-15 Приклад: Під час вкидання з центральної лінії після неспортивного фолу А1 передає м'яч А2. А2 вистрибує над центральною лінією і приймає м'яч, при цьому його ліва нога перебуває у передовій зоні, а права нога ще перебуває у повітрі. Після цього він приземлюється правою ногою у тилу зоні.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. Тільки після того як А2 торкнеться передової зони обома ногами, він установить командний контроль над м'ячем у передовій зоні.

30-16 Приклад: Під час вкидання у своїй передовій зоні А1 передає м'яч А2. А2 вистрибує над центральною лінією і приймає м'яч, при цьому його ліва нога перебуває у передовій зоні, а права нога ще перебуває у повітрі. Після цього він приземлюється правою ногою у тилу зоні.

Інтерпретація: А2 змусив м'яч повернутися в тилу зону з порушенням правил, оскільки А1, який виконував вкидання, вже встановив командний контроль у передовій зоні команди А.

30-17 Приклад: A1 веде м'яч у своїй передовій зоні поблизу центральної лінії, коли B1 вибиває м'яч у тилу зону команди A. A1, обидві ноги якого все ще перебувають у передовій зоні, продовжує вести м'яч, який відскочив у тилу зону.

Інтерпретація: Порушення правил не відбувається. Гравець команди A не був останнім, хто торкнувся м'яча у передовій зоні. A1 може навіть вести м'яч далі повністю у своїй тилу зоні з новим періодом відліку 8 секунд.

30-18 Приклад: A1, який перебуває у своїй тилу зоні, передає м'яч A2. A2 вистрибує з передової зони, приймає м'яч, перебуваючи в повітрі, та приземлюється

- (a) обома ногами у своїй тилу зоні.
- (b) торкаючись центральної лінії.
- (c) на центральній лінії так, що обидві його ноги розташовані по різні боки від центральної лінії, а тоді передає чи веде м'яч у свою тилу зону.

Інтерпретація: Порушення команди A, оскільки м'яч повернуто у тилу зону з недодержанням правил. A2 встановив командний контроль команди A в передовій зоні, коли прийняв м'яч, перебуваючи в повітрі.

СТ. 31 ПЕРЕШКОДА ВЛУЧЕННЮ ТА ПЕРЕШКОДА М'ЯЧУ

31-1 **Визначення.** Коли м'яч перебуває вище рівня кільця під час кидка з гри або штрафного кидка, стається перешкода м'ячу, якщо гравець просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.

31-2 **Приклад:** Коли А1 виконує останній або єдиний штрафний кидок

(а) до того як м'яч торкнувся кільця,

(б) після того як м'яч торкнувся кільця та ще має можливість увійти в кошик,

В1 просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.

Інтерпретація: Це порушення В1, оскільки він торкнувся м'яча з недодержанням правил.

(а) А1 зараховують 1 очко та призначають технічний фол В1.

(б) А1 зараховують 1 очко, але не призначають технічного фолу В1.

31-3 **Визначення.** Коли м'яч перебуває вище рівня кільця під час передачі або після того як він торкнувся кільця, стається перешкода м'ячу, якщо гравець просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.

31-4 **Приклад:** М'яч перебуває вище рівня кільця внаслідок передачі від А1, коли В1 просовує руку в кошик знизу й торкається м'яча.

Інтерпретація: Це порушення правила про перешкоду м'ячу В1. Команді А зараховують 2 або 3 очка.

31-5 **Визначення.** Після виконання останнього або єдиного штрафного кидка та після того як м'яч торкнувся кільця, спроба штрафного кидка змінює свій статус і стає двохочковим кидком з гри, якщо м'яча без недодержання правил торкається будь-який гравець перед тим як він увійде в кошик.

31-6 **Приклад:** Після останнього або єдиного штрафного кидка А1 м'яч торкнувся кільця й підскочив над ним. В1 намагається відбити м'яч, але м'яч входить у кошик.

Інтерпретація: Це було торкання м'яча без недодержання правил. Спроба штрафного кидка змінила свій статус, і капітанові команди А на ігровому майданчику зараховують 2 очка.

31-7 **Визначення.** Якщо після того, як м'яч торкнувся кільця під час кидка з гри, останнього або єдиного штрафного кидка, пролунав сигнал ігрового годинника про кінець періоду, або визначено фол, і м'яч ще зберігає можливість увійти в кошик, будь-який гравець торкається м'яча — це порушення.

31-8 Приклад: Після останнього або єдиного штрафного кидка A1 м'яч торкнувся кільця й підскочив над ним. Під час підбирання B2 чинить фол проти A2 (3-й командний фол). М'яч іще зберігає можливість увійти в кошик, і м'яча торкається

- (a) A3.
- (b) B3.

Інтерпретація: Це порушення правила про перешкоду м'ячу.

- (a) Очка не зараховують. Обидва однакові покарання (вкидання) скасовують. Гру поновлюють вкиданням за процедурою володіння за чергою з-за лицьової лінії з місця, найближчого то того, де стався фол, за винятком простору безпосередньо за щитом.
- (b) Зараховують 1 очко A1. Гру поновлюють вкиданням команди A з-за лицьової лінії з місця, найближчого то того, де стався фол, за винятком простору безпосередньо за щитом.

31-9 Приклад: Після останнього або єдиного штрафного кидка A1 м'яч торкнувся кільця й підскочив над ним. Під час підбирання B2 чинить фол проти A2 (5-й командний фол). М'яч іще зберігає можливість увійти в кошик, і м'яча торкається

- (a) A3.
- (b) B3.

Інтерпретація: Це порушення правила про перешкоду м'ячу.

- (a) Очка не зараховують. A2 надають 2 штрафних кидки за відсутності гравців на підбиранні. Гру поновлюють вкиданням команди B з продовження лінії штрафних кидків.
- (b) Зараховують 1 очко A1. A2 надають 2 штрафних кидки. Гру поновлюють як і після будь-якого звичайного штрафного кидка (-ів).

31-10 Приклад: A1 виконує кидок з гри. М'яч торкається кільця, підскакує над ним і ще зберігає можливість увійти в кошик, коли лунає сигнал ігрового годинника. М'яча торкається

- (a) A2.
- (b) B2.

Інтерпретація: Це порушення правила про перешкоду м'ячу.

- (a) Очок не зараховують.
- (b) Зараховують 2 або 3 очка A1.

31-11 Визначення. Якщо під час кидка з гри гравець торкається м'яча у його висхідному польоті, всі обмеження стосовно перешкоди влученню та перешкоди м'ячу під час кидка залишаються чинними.

31-12 Приклад: А1 виконує кидок з гри, і м'яча у його висхідному польоті торкається А2 чи В2. У його низхідному польоті в кошик м'яча торкається

(a) А3.

(b) В3.

Інтерпретація: Торкання А2 чи В2 м'яча у його висхідному польоті правильне й не змінює статусу кидка з гри. Проте, подальше торкання м'яча А3 чи В3 у його низхідному польоті є порушенням.

(a) М'яч передають команді В для вкидання з продовження лінії штрафних кидків.

(b) Зараховують 2 або 3 очка А1.

31-13 Визначення. Стається порушення правила про перешкоду м'ячу, коли під час кидка з гри гравець спричиняє вібрацію щита або кільця таким чином, що, на думку судді, це перешкодило м'ячу увійти в кошик, або змусило м'яч увійти в кошик.

31-14 Приклад: А1 виконує трьохочковий кидок наприкінці гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал ігрового годинника про кінець часу гри. Після сигналу В1 спричиняє вібрацію щита або кільця, та, на думку судді, це перешкодило м'ячу увійти в кошик.

Інтерпретація: Навіть після сигналу ігрового годинника про кінець часу гри м'яч залишається живим. Отже, сталося порушення правила про перешкоду м'ячу. Зараховують 3 очка А1.

31-15 Визначення. Під час кидка з гри захисник чи нападник чинить порушення правила про перешкоду м'ячу, коли гравець торкається кошика або щита в той момент, коли м'яч перебуває в контакті з кільцем і ще зберігає можливість увійти в кошик.

Рисунок 2 М'яч у контакті з кільцем

31-16 Приклад: Після кидка з гри A1 м'яч відскочив від кільця та знову опустився на кільце. B1 торкається кошика або щита, коли м'яч перебуває на кільці.

Інтерпретація: Це порушення B1. Обмеження стосовно перешкоди м'ячу застосовують, поки м'яч зберігає можливість увійти в кошик.

31-17 Визначення. Завжди, коли судді приймають протилежні рішення, або коли недодержання правил стаються приблизно одночасно, й одним з покарань є скасування закинутого м'яча, це покарання має перевагу, й жодних очок не зараховують.

31-18 Приклад: Під час кидка з гри A1 м'яча у його низхідному польоті, коли він перебуває повністю вище рівня кільця, одночасно торкаються A2 й B2. М'яч після цього

(a) входить у кошик.

(b) не входить у кошик.

Інтерпретація: В обох випадках жодних очок не зараховують. Це ситуація спірного кидка.

31-19 Визначення. Є порушенням правила про перешкоду м'ячу, коли гравець захоплює кошик, щоб зіграти м'ячем.

31-20 Приклад: A1 виконує трьохочковий кидок з гри. М'яч відскакує від кільця й тоді:

(a) A2 захоплює кошик і добиває м'яч у кошик.

(b) B1 захоплює кошик і вибиває м'яч від кошика.

Інтерпретація: Як A2, так і B1 чинять порушення правила про перешкоду м'ячу.

(a) Очок не зараховують. Гру поновлюють вкиданням команди B з продовження лінії штрафних кидків.

(b) Зараховують 3 очка A1.

31-21 Визначення. Є порушенням правила про перешкоду м'ячу, якщо гравець команди, що захищається, торкається м'яча, коли той перебуває всередині кошика.

Рисунок 3 М'яч усередині кошика

31-22 Приклад: A1 виконує кидок з гри. Коли м'яч котиться по кільцю та його мала частина перебуває всередині та нижче рівня кільця, B1 торкається м'яча.

Інтерпретація: B1 чинить порушення правила про перешкоду м'ячу, оскільки м'яч перебуває всередині кошика, тому що його мала частина перебуває всередині та нижче рівня кільця.

СТ. 33 КОНТАКТ: ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

33.10 Півкруглі зони без фолу зіткнення

33-1 **Визначення.** Правило про півкруглу зону запроваджене для того, щоб позбавити вигоди захисника, який зайняв позицію під власним кошиком з тією метою, щоб спровокувати нападника, який контролює м'яч і просувається в напрямку кошика, на фол зіткнення.

Для того, щоб застосовувати правило про півкруглу зону, необхідно:

- (a) Щоб захисник мав одну чи обидві ноги в контакт з півкруглою зоною (див. рис. 4). Півкругла лінія є **частиною** півкруглої зони.
- (b) Щоб нападник просувався в напрямку кошика через півкруглу лінію та робив спробу кидка з гри або передачі, перебуваючи в повітрі.

Правила про півкруглу зону **не застосовують**, і будь-який контакт судять відповідно до звичайних правил, тобто принципу циліндра, принципу зіткнення/блокування:

- (a) У всіх ситуаціях, що відбуваються за межами півкруглої зони без фолу зіткнення, в тому числі під час просування з простору між півкруглою зоною та лицьовою лінією.
- (b) У ситуаціях під час гри на підбиранні, коли після кидка з гри м'яч намагаються підібрати, та виникає ситуація контакту.
- (c) Коли нападник чи захисник будь-яким чином з недодержанням правил використовує свої руки, ноги або тіло.

33-2 **Приклад:** A1 робить спробу кидка у стрибку, яка починається за межами півкруглої зони, та зіштовхується з B1, який перебуває в контакт з півкруглою зоною.

Інтерпретація: Дія A1 правильна, оскільки правило про півкруглу зону без фолу зіткнення застосовують.

33-3 **Приклад:** A1 веде м'яч уздовж лицьової лінії, та після того як досяг простору за щитом, він вистрибує по діагоналі чи назад і зіштовхується з B1, який перебуває в правильній захисній позиції в контакт з півкруглою зоною.

Інтерпретація: Фол зіткнення A1. Правила про півкруглу зону без фолу зіткнення не застосовують, оскільки A1 увійшов у півкруглу зону без фолу зіткнення з простору ігрового майданчика безпосередньо за щитом через уявну лінію під ним.

33-4 Приклад: Після кидка А1 з гри м'яч торкається кільця і відскакує від нього. А2 вистрибує в повітря, підбирає м'яч і після цього зіштовхується з В1, який перебуває в правильній захисній позиції в контакт з півкруглою зоною.

Інтерпретація: Фол зіткнення А2. Правила про півкруглу зону без фолу зіткнення не застосовують.

33-5 Приклад: А1 просувається в напрямку кошика і перебуває в процесі кидка. Замість того, щоб завершити кидок з гри, А1 передає м'яч А2, який слідує безпосередньо за ним. Після цього А1 зіштовхується з В1, який перебуває в контакт з півкруглою зоною без фолу зіткнення. Приблизно у той самий час А2 з м'ячем у руках просувається прямо в напрямку кошика у спробі закинути м'яч.

Інтерпретація: Фол зіткнення А1. Правила про півкруглу зону без фолу зіткнення не застосовують, оскільки А1 використовує своє тіло з недодержанням правил, щоб прокласти шлях до кошика для А2.

33-6 Приклад: А1 просувається в напрямку кошика та перебуває в процесі кидка. Замість того, щоб завершити кидок з гри, А1 передає м'яч А2, який стоїть у куті ігрового майданчика. Після цього А1 зіштовхується В1, який перебуває в контакт з півкруглою зоною без фолу зіткнення.

Інтерпретація: Дія А1 правильна. Правило про півкруглу зону без фолу зіткнення застосовують.

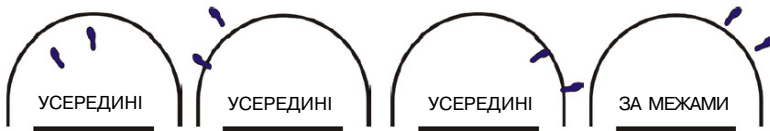

Рисунок 4 Розташування гравця всередині/за межами півкруглої зони без фолу зіткнення

СТ. 35 ОБОПІЛЬНИЙ ФОЛ

35-1 **Визначення.** Завжди, коли судді приймають протилежні рішення, або коли недодержання правил стаються приблизно одночасно, й одним з покарань є скасування закинутого м'яча, це покарання має перевагу, й жодних очок не зараховують.

35-2 **Приклад:** Під час кидка стався фізичний контакт між А1, який виконував кидок, і В1. М'яч увійшов у кошик. Передовий суддя зафіксував фол у нападі А1, отже, влучення не зараховане. Ведений суддя зафіксував фол захисника В1, отже, влучення зараховане.

Інтерпретація: Оскільки судді дійшли спільного рішення, що стався обопільний фол, влучення не зараховане. Гру поновлюють вкиданням команди А з продовження лінії штрафних кидків.

Команда А матиме тільки той час, що залишився на годиннику кидка у момент, коли стався обопільний фол.

35-3 **Визначення.** Щоб 2 фоли розглядати як обопільний фол, необхідні такі умови:

- (а) Обидва фоли — це фоли гравців.
- (б) Обидва фоли мають у собі фізичний контакт.
- (с) Обидва фоли — це фоли між двома суперниками, які чинять фоли один проти другого.
- (д) Обидва фоли сталися приблизно одночасно.

35-4 **Приклад:**

- (а) Під час боротьби на позиції центрального А1 і В1 штовхають один одного.
- (б) Під час боротьби на підбиранні А1 і В1 штовхають один одного.
- (с) А1, який чекає на передачу від партнера, і В1 штовхають один одного.

Інтерпретація: Персональні фоли визначають у всіх 3 ситуаціях. Отже, це обопільний фол.

СТ. 36 ТЕХНІЧНИЙ ФОЛ

36-1 **Визначення.** Гравцеві роблять офіційне попередження за дію чи поведінку, які, в разі, якщо будуть повторені, можуть призвести до технічного фолу. Про попередження повідомляють також тренера команди, і воно стосується будь-якого члена цієї команди стосовно будь-яких таких дій на весь час гри, що залишається. Офіційне попередження роблять тільки тоді, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений.

36-2 **Приклад:** Членові команди А зроблено попередження за:

- (a) Перешкоду при викиданні.
- (b) Його особисту поведінку.
- (c) Будь-яку іншу дію, яка в разі, якщо буде повторена, може призвести до технічного фолу.

Інтерпретація: Про попередження повідомляють також тренера команди А, і воно стосується будь-якого члена команди А стосовно таких дій на весь час гри, що залишається.

36-3 **Визначення.** Коли гравець перебуває в процесі кидка, суперникові не дозволено дезорієнтувати цього гравця, діючи, наприклад, так: розташовувати руку (-и) біля очей гравця, голосно кричати, сильно тупати ногою або плескати в долоні поруч із гравцем, який виконує кидок. Такі дії можуть призвести до технічного фолу, якщо гравець, який виконує кидок, поставлений ними у невідгідне становище, або до попередження, якщо гравець не був поставлений у невідгідне становище.

36-4 **Приклад:** А1 перебуває в процесі кидка з гри, коли В1 намагається дезорієнтувати А1 голосним криком чи сильним тупанням ногою по підлозі. Кидок з гри:

- (a) Влучний.
- (b) Невдалий.

Інтерпретація:

- (a) В1 отримує попередження, про яке повідомляють також тренера команди В. Якщо члени команди В вже були попереджені про неприпустимість такої поведінки, В1 карають технічним фолом.
- (b) В1 карають технічним фолом.

36-5 **Визначення.** Якщо судді виявляють, що більше 5 гравців однієї команди одночасно перебувають на ігровому майданчику, помилку необхідно виправити якнайскоріше, при цьому суперники не мають бути поставлені у невідгідне становище.

За умови, що судді й судді за столом виконують свої обов'язки належним чином, 1 гравець вийшов на ігровий майданчик чи залишився на ньому незаконно. Отже, судді повинні зажадати від 1 гравця, щоб він негайно залишив ігровий майданчик, і покарати тренера цієї команди технічним фолом, що записують як 'В'. Тренер несе відповідальність за те, щоб заміни проводилися правильно, та щоб замінений гравець залишив ігровий майданчик одразу після заміни.

36-6 Приклад: Під час гри виявлено, що команда А має більше 5 гравців на ігровому майданчику.

- (а) У момент, коли це виявлено, команда В (з 5 гравцями) контролює м'яч.
- (б) У момент, коли це виявлено, команда А (більше ніж з 5 гравцями) контролює м'яч.

Інтерпретація:

- (а) Гру слід зупинити негайно, якщо тільки команда В не буде поставлена у невідгідне становище.
- (б) Гру слід зупинити негайно.

В обох випадках гравець, який вийшов на ігровий майданчик (чи залишився на ньому) незаконно, повинен бути видалений з гри, а тренера команди А карають технічним фолом, що записують як 'В'.

36-7 Визначення. Після того як виявлено, що більше 5 гравців команди одночасно перебувають на ігровому майданчику, виявлено також, що гравець цієї команди під час незаконного перебування на ігровому майданчику набрав очки або вчинив фол. Усі ці очки залишають чинними, а будь-який фол (-и), вчинений гравцем (чи проти нього), розглядають як фол гравця.

36-8 Приклад: У той час, як ігровий годинник був увімкнений, команда А мала на ігровому майданчику 6 гравців. Це виявлено, і гру перервано після того як:

- (а) А1 вчинив фол у нападі.
- (б) А1 закинув м'яч з гри.
- (с) В1 учинив фол проти А1 під час його невдалого кидка з гри.
- (д) 6-й гравець залишив ігровий майданчик.

Інтерпретація:

- (а) Фол А1 — це фол гравця.
- (б) Кидок А1 з гри зараховують.
- (с) Гравцеві А1 надають 2 або 3 штрафних кидки.

У випадках (а), (b) і (c) 6-й гравець команди А повинен залишити ігровий майданчик. Крім того, у всіх випадках тренера команди А карають технічним фолом, що записують у протокол як 'В'.

(d) Тренера команди А карають технічним фолом, що записують у протокол як 'В'.

36-9 **Визначення.** Після того, як був попереджений про те, що він більше не може брати участі у грі, оскільки вчинив 5-й фол, гравець знову входить у гру. Незаконну участь у грі карають одразу, як тільки її виявлено, але суперника не ставлять у невідгідне становище.

36-10 **Приклад:** В1 учинив 5-й фол, і був попереджений про те, що він більше не може брати участі у грі. Пізніше В1 знову увійшов у гру як запасний. Незаконну участь В1 у грі виявлено перед:

(a) тим як м'яч став живим при поновленні гри.

Чи після:

(b) того як м'яч знову став живим під час контролю м'яча командою А.

(c) того як м'яч знову став живим під час контролю м'яча командою В.

(d) того як м'яч знову став мертвим після входу В1 у гру.

Інтерпретація:

(a) В1 негайно видаляють з гри.

(b) Гру негайно зупиняють, якщо тільки команда А не буде поставлена у невідгідне становище. В1 видаляють з гри.

(c), (d) Гру негайно зупиняють. В1 видаляють з гри.

У всіх випадках тренера команди В карають технічним фолом, що записують як 'В'.

36-11 **Визначення.** Після того як гравця було повідомлено про те, що він учинив 5-й фол, він знову входить у гру й закидає м'яч з гри, чинить фол або суперник чинить проти нього фол до того, як незаконну участь у грі виявлено. Усі такі очки залишаються чинними, а будь-який фол (-и) вчинені гравцем (чи проти нього) вважають фоломи гравця.

36-12 **Приклад:** Після того як учинив 5-й фол, В1 було повідомлено про те, що він більше не може брати участі у грі. В1 пізніше знову входить у гру як запасний. Незаконну участь В1 у грі виявлено після того як:

- (a) В1 закинув м'яч з гри.
- (b) В1 учинив фол.
- (c) А1 учинив фол проти В1 на його веденні (5-й командний фол).

Інтерпретація:

- (a) Кидок В1 з гри зараховують.
- (b) Фол В1 вважають одним з фолів гравця й записують у протокол у місці за його 5-м фолом.
- (c) 2 штрафних кидки, які призначені В1, виконує гравець, який його замінив.

У всіх випадках тренера команди В карають технічним фолом, що записують як 'В'.

36-13 Визначення. Після того як гравець не був попереджений про те, що він більше не може брати участі у грі, оскільки вчинив 5-й фол, він залишається у грі або знову входить у гру. Цього гравця видаляють з гри, як тільки помилку виявлено, якщо тільки суперники не будуть поставлені у невідгідне становище. Жодних покарань за незаконну участь гравця у грі не застосовують. Якщо цей гравець закидає м'яч з гри, чинить фол або суперник чинить проти нього фол, кидок з гри зараховують, а фол вважають одним з фолів гравця.

36-14 Приклад: А6 просить заміну, щоб замінити А1. Після цього м'яч стає мертвим унаслідок фолу А1, і А6 входить у гру. Судді помилково не повідомляють А1 про те, що цей фол є його 5-м фолом. Пізніше А1 знову входить у гру як запасний. Незаконну участь А1 у грі виявлено після того як:

- (a) ігровий годинник увімкнуто, коли А1 бере участь у грі як гравець.
- (b) А1 закинув м'яч з гри.
- (c) А4 учинив фол проти В1.
- (d) В1 учинив фол проти А1 під час невдалого кидка з гри.

Інтерпретація:

Жодного покарання через незаконну участь у грі А1 не призначають.

- (a) Гру зупиняють, якщо тільки команда В не буде поставлена у невідгідне становище. А1 негайно видаляють з гри й замінюють запасним.
- (b) Кидок А1 зараховують.
- (c) Фол А1 — це фол гравця, та його відповідно карають. Фол записують у протокол у місці за його 5-м фолом.

(д) Гравець, який замінив А1, має право на 2 або 3 штрафних кидки.

36-15 Приклад: За 10 хвилин до початку гри А1 покараний технічним фолом. Перед початком гри тренер команди В визначив, що В1 буде виконувати 1 штрафний кидок, проте, В1 не є одним з 5 гравців команди В, які розпочинають гру.

Інтерпретація: Штрафний кидок має виконувати один з 5 гравців команди В, визначених для початку гри. Заміна не може бути дозволена до того, як розпочався ігровий час.

36-16 Визначення. Щоразу, коли гравець імітує фол, застосовують таку процедуру:

- Не перериваючи гри, суддя сигналізує про імітацію тим, що двічі демонструє жест «Опустити й підняти передпліччя».
- Як тільки слідом за цим гра зупинена, гравцеві і тренеру цієї команди повинно бути зроблене попередження. Кожній команді може бути зроблене 1 попередження.
- Наступного разу, коли гравець цієї команди імітуватиме фол, повинен бути призначений технічний фол. Це стосується й випадків, коли гру не зупиняли, щоб перед тим зробити попередження.
- У випадку надмірної імітації без будь-якого контакту технічний фол може бути призначений негайно без попередження.

36-17 Приклад: А1 веде м'яч, а В1 захищається проти нього. А1 робить несподіваний рух головою, справляючи враження, що В1 чинить проти нього фол. Пізніше у грі А1 падає на підлогу, справляючи враження, що В1 штовхнув його.

Інтерпретація: Суддя робить А1 попередження за імітацію рухом головою, двічі демонструючи жест «Опустити й підняти передпліччя». За імітацію падіння на підлогу А1 повинен бути покараний технічним фолом, оскільки це друга імітація, навіть якщо гру не переривали, щоб зробити попередження А1 за першу імітацію.

36-18 Приклад: А1 веде м'яч, а В1 захищається проти нього. А1 робить несподіваний рух головою, справляючи враження, що В1 чинить проти нього фол. Пізніше у грі В2 падає на підлогу, справляючи враження, що А2 штовхнув його.

Інтерпретація: Суддя робить А1 і В2 попередження за їхню імітацію, двічі демонструючи їм жест «Опустити й підняти передпліччя». Під час найближчої зупинки гри повинно бути зроблене попередження А1, В2 та обом тренерам.

36-19 **Визначення.** Коли гравець падає на підлогу, імітуючи фол з метою отримати перевагу внаслідок того, що суперник буде несправедливо покараний фолом, чи щоб створити неспортивну атмосферу серед глядачів, спрямовану проти суддів, таку поведінку розглядають як неспортивну.

36-20 **Приклад:** A1 веде м'яч у напрямку кошика, коли B1 падає назад на підлогу без контакту між цими гравцями, чи після незначного контакту з боку A1, за яким відбувається показне дійство B1. Попередження про такі дії вже було зроблено гравцям команди B через тренера команди B.

Інтерпретація: Така поведінка є вочевидь неспортивною та завдає шкоди належному перебігу гри. Має бути призначений технічний фол B1.

36-21 **Визначення.** Надмірне розмахування ліктями може призвести до тяжкої травми, особливо під час боротьби на підбиранні чи у становищі гравця під щільною опікою. Якщо такі дії проявляються в контакті, може бути призначений персональний фол. Якщо такі дії проявляються не в контакті, може бути призначений технічний фол.

36-22 **Приклад:** A1 здобуває м'яч на підбиранні та повертається на підлогу. A1 одразу потрапляє під щільну опіку B1. Не перебуваючи в контакті з B1, A1 надмірно розмахує ліктями у спробі залакати B1 або розчистити достатньо місця для повороту, передачі чи ведення.

Інтерпретація: Дії A1 не відповідають духу та цілям Правил. A1 може бути покараний технічним фолом.

36-23 **Визначення.** Гравець повинен бути дискваліфікованим, коли він учинив 2 технічних фоли.

36-24 **Приклад:** A1 покараний 1-м технічним фолом у 1-й половині за те, що виснув на кільці. 2-й технічний фол призначений йому у 2-й половині за неспортивну поведінку.

Інтерпретація: A1 повинен бути автоматично дискваліфікованим і має піти й залишатися у роздягальні своєї команди, щоб зберегти цілісність гри, або, на його вибір, він має залишити спортивну споруду. Покаранню підлягає тільки цей 2-й технічний фол, і жодних додаткових покарань за дискваліфікацію не виконують. Обов'язком секретаря є негайно повідомити суддю про те, що гравець учинив 2 технічних фоли й повинен бути дискваліфікованим.

36-25 **Визначення.** Гравець, який учинив 5 фолів, стає видаленим гравцем. За фол, що його отримує гравець, який раніше вчи-

нив 5 фолів, карають тренера і записують у протокол як 'В'. Це положення також застосовують, якщо один з фолів гравця був технічним або неспортивним фолом. Гравця не дискваліфікують, і він може залишатися у зоні лави команди.

36-26 Приклад: В1 учинив технічний фол у 1-му періоді. У 4-му періоді В1 учинив 5-й фол. Коли В1 ішов на лаву команди, він учинив технічний фол.

Інтерпретація: Коли В1 учинив 5-й фол, він став видаленим гравцем. За будь-який його подальший технічний фол карають тренера. Гравця В1 не дискваліфікують.

36-27 Приклад: В1 учинив неспортивний фол у 3-му періоді. У 4-му періоді В1 учинив 5-й фол. Коли В1 ішов на лаву команди, він учинив технічний фол.

Інтерпретація: Коли В1 учинив 5-й фол, він став видаленим гравцем. За будь-який його подальший технічний фол карають тренера. Гравця В1 не дискваліфікують.

36-28 Визначення. Гравця дискваліфікують, коли його покарано 1 технічним і 1 неспортивним фолом.

36-29 Приклад: А1 учинив технічний фол у 1-й половині за затримування гри. У 2-й половині гри він покараний неспортивним фолом за надмірно жорсткий фол проти В1.

Інтерпретація: Гравця А1 автоматично дискваліфікують, і він повинен піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на його розсуд, він має залишити будівлю. Підлягає покаранню тільки неспортивний фол, і жодного додаткового покарання за дискваліфікацію не призначають. Секретар негайно повідомляє суддю, що гравець учинив 1 технічний і 1 неспортивний фол та що він повинен бути дискваліфікованим.

36-30 Приклад: А1 покараний неспортивним фолом у 1-й половині гри, оскільки намагався не з необхідним контактом зупинити просування команди нападу під час швидкого переходу у напад. Він покараний технічним фолом у 2-й половині гри, оскільки удавав, що проти нього чинять фол.

Інтерпретація: Гравця А1 автоматично дискваліфікують, і він повинен піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на його розсуд, він має залишити будівлю. Підлягає покаранню тільки технічний фол, і жодного додаткового покарання за дискваліфікацію не призначають. Секретар негайно повідомляє суддю, що гравець учинив 1 неспортивний і 1 технічний фол та що він повинен бути автоматично дискваліфікованим.

36-31 **Визначення.** Гравця-тренера дискваліфікують, якщо він покараний такими фолами:

- 2 технічними фолами як гравець.
- 2 неспортивними фолами як гравець.
- 1 неспортивним фолом і 1 технічним фолом як гравець.
- 1 технічним фолом як тренер, що записують у протокол як 'C', та 1 неспортивним або технічним фолом як гравець.
- 1 технічним фолом як тренер, що записують у протокол як 'B', 1 технічним фолом як тренер, який записують у протокол як 'C', та 1 неспортивним або технічним фолом як гравець.
- 2 технічними фолами як тренер, які записують у протокол як 'B', і 1 неспортивним або технічним фолом як гравець.
- 2 технічними фолами як тренер, які записують у протокол як 'C'.
- 1 технічним фолом як тренер, що записують у протокол як 'C', і 2 технічними фолами як тренер, які записують у протокол як 'B'.
- 3 технічними фолами як тренер, які записують у протокол як 'B'.

36-32 **Приклад:** Гравець-тренер A1 покараний технічним фолом у 1-му періоді, оскільки імітував фол, як гравець. У 4-му періоді він покараний технічним фолом за особисту неспортивну поведінку як тренер, який записують у протокол як 'C'.

Інтерпретація: Гравця-тренера A1 автоматично дискваліфікують, і він повинен піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на його розсуд, він має залишити будівлю. Підлягає покаранню тільки 2-й технічний фол, і жодного додаткового покарання за дискваліфікацію не призначають. Секретар негайно повідомляє суддю, що гравець-тренер учинив 1 технічний фол як гравець і 1 особистий технічний фол як тренер та що він повинен бути дискваліфікованим.

36-33 **Приклад:** Гравець-тренер A1 учинив неспортивний фол проти B1 як гравець у 2-му періоді. У 3-му періоді він покараний технічним фолом за неспортивну поведінку свого масажиста, який записують у протокол як 'B', а у 4-му періоді – технічним фолом за поведінку запасного A6, який записують у протокол як 'B', як тренер.

Інтерпретація: Гравця-тренера A1 автоматично дискваліфікують, і він повинен піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на його розсуд, він має

залишити будівлю. Підлягає покаранню тільки 2-й технічний фол, і жодного додаткового покарання за дискваліфікацію не призначають. Секретар негайно повідомляє суддю, що гравець-тренер учинив 1 неспортивний фол як гравець і 2 технічних фоли за поведінку осіб на лаві команди як тренер та що він повинен бути дискваліфікованим.

36-34 Приклад: Гравець-тренер А1 покараний технічним фолом у 2-му періоді за особисту неспортивну поведінку як тренер, який записують у протокол як 'С'. У 4-му періоді він учинив неспортивний фол проти В1 як гравець.

Інтерпретація: Гравця-тренера А1 автоматично дискваліфікують, і він повинен піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на його розсуд, він має залишити будівлю. Підлягає покаранню тільки неспортивний фол, і жодного додаткового покарання за дискваліфікацію не призначають. Секретар негайно повідомляє суддю, що гравець-тренер покараний 1 технічним фол за особисту неспортивну поведінку як тренер і 1 неспортивним фолом як гравець та що він повинен бути автоматично дискваліфікованим.

СТ. 37 НЕСПОРТИВНИЙ ФОЛ

37-1 **Визначення.** Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, м'яч перебуває за межами ігрового майданчика для вкидання. М'яч все ще перебуває в руках судді чи вже в розпорядженні гравця, який виконує вкидання. Якщо в цей момент захисник на ігровому майданчику спричиняє контакт із гравцем команди нападу на ігровому майданчику, і зафіксовано фол, це неспортивний фол.

37-2 **Приклад:** Коли в останню хвилину гри залишається зіграти 0:53, А1 тримає м'яч у руках або має його у своєму розпорядженні для вкидання. У цей момент В2 спричиняє контакт з А2 на ігровому майданчику, і зафіксовано фол В2.

Інтерпретація: В2 з очевидністю не намагався зіграти в м'яч і отримав незаслужену перевагу, оскільки не дав можливості ввімкнути ігровий годинник. Неспортивний фол має бути призначений без попередження.

37-3 **Приклад:** Коли в останню хвилину гри залишається зіграти 0:53, А1 тримає м'яч у руках або має його у своєму розпорядженні для вкидання. У цей момент А2 спричиняє контакт з В2 на ігровому майданчику, і зафіксовано фол А2.

Інтерпретація: А2 не отримав незаслуженої переваги, коли вчинив фол. А2 карають персональним фолом, якщо тільки не було жорсткого контакту, який має бути покараний неспортивним фолом. М'яч передають команді В для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

37-4 **Визначення.** Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му та в кожному додатковому періоді, та після того як м'яч залишив руки гравця, який виконував вкидання, захисник з метою зупинити або не дати можливості ввімкнути ігровий годинник спричиняє контакт з гравцем команди нападу, який за мить отримає чи вже отримав м'яч на ігровому майданчику. Такий контакт має бути негайно покараний персональним фолом, якщо тільки не було жорсткого контакту, який має бути покараний неспортивним фолом або фолом з дискваліфікацією. Принципу перевага/невигідне становище не застосовують.

37-5 **Приклад:** В останньому періоді гри залишається зіграти 1:02, рахунок А 83 — В 80, і під час вкидання м'яч залишив руки А1. У цей момент В2 спричиняє контакт на ігровому майданчику з А2, який за мить отримає м'яч. Зафіксовано фол В2.

Інтерпретація: В2 негайно карають персональним фолом, якщо тільки судді не вважають, що жорсткість контакту В2 потребує призначити неспортивний фол або фол з дискваліфікацією.

37-6 Приклад: В останньому періоді гри залишається зіграти 1:02, рахунок А 83 — В 80, і під час вкидання м'яч залишив руки А1. У цей момент А2 спричиняє контакт на ігровому майданчику з В2. Зафіксовано фол А2.

Інтерпретація: А2 не отримав незаслуженої переваги, коли вчинив фол. А2 негайно карають персональним фолом, якщо тільки контакт не був жорстким. М'яч передають команді В для вкидання з місця, найближчого до того, де сталося недодержання правил.

37-7 Приклад: В останньому періоді гри залишається зіграти 1:02, рахунок А 83 — В 80, і під час вкидання м'яч залишив руки А1. У цей момент В2 спричиняє контакт з А2 в іншій зоні ігрового майданчика, не в тій, де виконують вкидання. Зафіксовано фол В2.

Інтерпретація: В2 з очевидністю не намагався зіграти в м'яч і отримав незаслужену перевагу, оскільки не дав можливості ввімкнути ігровий годинник. Неспортивний фол має бути призначений без попередження.

37-8 Визначення. Контакт захисника з суперником ззаду чи збоку у намаганні зупинити швидкий прорив, коли нема інших захисників між гравцем, який нападає, і кошиком його суперників повинен бути визначений як неспортивний фол тільки до того, коли нападник почав процес кидка. Проте, дію, яка не є законною спробою зіграти безпосередньо у м'яч, чи будь-який надмірно жорсткий контакт можна розглядати як неспортивний фол у будь-який час протягом гри.

37-9 Приклад: Коли А1 веде м'яч до кошика у швидкому прориві і нема захисників між А1 і кошиком суперників, В1 чинить контакт з А1 ззаду з недодержанням правил, і призначено фол.

Інтерпретація: Повинен бути призначений неспортивний фол.

37-10 Приклад: Наприкінці швидкого прориву А1 розпочинає процес кидка, коли В1 чинить контакт з його рукою ззаду

(а) у намаганні блокувати м'яч.

(б) з надмірно жорстким контактом.

Інтерпретація: Повинен бути призначений

(а) звичайний фол.

(б) неспортивний фол.

СТ. 38 ФОЛ З ДИСКВАЛІФАЦІЄЮ

38-1 **Визначення.** З моменту дискваліфікації особа більше не є членом команди або особою, яка супроводжує команду. Отже, вона не може більше бути покараною за ще якусь неспортивну поведінку.

38-2 **Приклад:** А1 дискваліфікований за кричущу неспортивну поведінку. Він залишає ігровий майданчик і словесно ображає суддів.

Інтерпретація: А1 уже дискваліфікований та більше не може бути покараним. Суддя або комісар, якщо він присутній, мають надіслати рапорт з описом інциденту в організацію, що проводить змагання.

38-3 **Визначення.** Якщо гравець дискваліфікований за кричущу неспортивну неконтактну дію, покарання є таким самим, як за контактний фол з дискваліфікацією.

38-4 **Приклад:** Визначено, що А1 учинив порушення правила про зайві кроки. Роздратований, він завдав словесної образи судді. А1 покараний фолом з дискваліфікацією.

Інтерпретація: Покаранням є 2 штрафних кидки та володіння м'ячем для команди В.

38-5 **Визначення.** Коли помічника тренера, запасного, видаленого гравця або особу, яка супроводжує команду, дискваліфіковано, а тренера покарано технічним фолом, записаним у протокол як 'В', цей фол має бути покараним, як будь-який інший фол з дискваліфікацією.

38-6 **Приклад:** А1 отримав 5-й персональний фол. Роздратований, він завдав словесної образи судді. А1 покараний фолом з дискваліфікацією.

Інтерпретація: За фол з дискваліфікацією А1 карають тренера команди А, що записують у протокол як 'В2'. Покаранням є 2 штрафних кидки та володіння м'ячем для команди В.

38-7 **Визначення.** Фол з дискваліфікацією — це будь-яка кричуща неспортивна брутальна дія гравця або особи на лаві команди. Він може бути вчинений:

- (a) Проти особи з команди суперника, суддів, суддів за столом і комісара.
- (b) Проти будь-якого члена власної команди.
- (c) Проти будь-кого ще, хто присутній на спортивній арені, включно з глядачами.
- (d) Як будь-яка навмисна фізична дія, що завдає шкоди ігровому обладнанню.

38-8 Приклад: Можуть відбутися такі кричущі неспортивні брутальні дії:

- (a) У 3-му періоді А1 на ігровому майданчику завдає удару своєму партнерові А2.
- (b) А1 залишає ігровий майданчик і завдає удару глядачеві.
- (c) А6 у власній зоні лави команди завдає удару своєму партнерові А7.
- (d) А6 завдає удару по секретарському столу та пошкоджує ігровий годинник.

Інтерпретація: У випадках (a) та (b) А1 і у випадках (c) та (d) А6 повинні бути дискваліфіковані. Вони повинні піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на їхній розсуд, вони мають залишити будівлю. Покаранням є 2 штрафних кидки команди В, після чого виконують вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

СТ. 39 БІЙКА

39-1 **Визначення.** Якщо команда має право на вкидання внаслідок того, що вона контролювала м'яч у момент, коли розпочалася бійка, чи відбувалася ситуація, що загрожувала бійкою, тоді, коли поновлюють гру, ця команда має лише той час, який залишається на годиннику кидка.

39-2 **Приклад:** Команда А вже контролювала м'яч протягом 20 секунд, коли виникла ситуація, що могла призвести до бійки. Судді дискваліфікували членів обох команд за те, що вони залишили зони лав команд.

Інтерпретація: Команда А, що контролювала м'яч, коли розпочалася ситуація, яка загрожувала бійкою, має право на вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола, і тільки 4 секунди залишається на годиннику кидка.

39-3 **Визначення.** Коли помічника тренера, запасного, видаленого гравця або особу, яка супроводжує команду, дискваліфіковано у ситуації бійки, а тренера покарано технічним фолом, записаним у протокол як 'В', цей фол має бути покараним, як будь-який інший фол з дискваліфікацією.

39-4 **Приклад:** У ситуації бійки А6 вийшов на ігровий майданчик, і у наслідок цього його дискваліфіковано.

Інтерпретація: За цей фол карають тренера команди А, що записують у протокол як 'В2'. Оскільки це фол з дискваліфікацією А6, покаранням є 2 штрафних кидки та володіння м'ячем для команди В.

39-5 **Приклад:** А1 і В1 починають бійку на ігровому майданчику. А6 і В6 виходять на ігровий майданчик, але не беруть участі у бійці. А7 також виходить на ігровий майданчик і завдає удару В1 в обличчя.

Інтерпретація: А1 і В1 дискваліфікують, що записують у протокол як 'D2'. За вихід на ігровий майданчик А6, А7 і В6 під час бійки як тренера команди А, так і тренера команди В карають технічним фолом, що записують у протокол як 'В2'. У протоколі навпроти прізвищ А6, А7 і В6 вільні клітки для запису фолів заповнюють літерою 'F'. Рівні покарання за обидва фолі з дискваліфікацією та за обидва технічні фолі скасовують.

СТ. 42 ОСОБЛИВИ СИТУАЦІЇ

42-1 **Визначення.** В особливих ситуаціях, коли належить виконати кілька покарань протягом одного періоду зупинки ігрового годинника, судді мають приділити особливу увагу послідовності, в якій відбувалися порушення чи фоли, щоб визначити, які покарання необхідно виконати, а які слід скасувати.

42-2 **Приклад:** А1 у стрибку виконує кидок з гри. Коли м'яч перебуває в повітрі, лунає сигнал годинника кидка. Після сигналу, коли А1 все ще перебуває в повітрі, В1 чинить неспортивний фол на А1 і:

- (а) М'яч проходить повз кільце.
- (б) М'яч тільки торкається кільця, але не входить у кошик.
- (с) М'яч входить у кошик.

Інтерпретація:

У всіх випадках неспортивний фол В1 не може бути ігнорований.

- (а) В1 учинив фол проти А1, коли А1 перебував у процесі кидка. Порушення командою А правила часу кидка ігнорують, оскільки воно сталося після неспортивного фолу. А1 має право на 2 або 3 штрафних кидки, після яких команда А виконає вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
- (б) Порушення правила часу кидка не відбувається. А1 має право на 2 або 3 штрафних кидки, після яких команда А виконає вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.
- (с) Зараховують 2 або 3 очка, й А1 додатково має право на 1 штрафний кидок, після якого команда А виконає вкидання з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

42-3 **Приклад:** А1 у стрибку перебуває у процесі кидка з гри та проти нього чинить фол В2. Після цього, коли А1 все ще перебуває в процесі кидка, проти нього чинить фол В1.

Інтерпретація: Фол В1 ігнорують, якщо тільки це не неспортивний фол або фол з дискваліфікацією.

42-4 **Приклад:** В1 чинить неспортивний фол проти А1. Після цього фолу тренер А та тренер В чинять технічні фоли.

Інтерпретація: Тільки рівні покарання повинні бути скасовані в порядку, в якому вони були призначені. Отже, покарання за

технічні фоли тренерів повинні бути скасовані. Гру поновлюють 2 штрафними кидками А1 і володінням м'ячем команди А.

- 42-5 Приклад:** В1 чинить неспортивний фол проти А1 під час влучного кидка з гри. А1 після цього чинить технічний фол.

Інтерпретація: Кидок А1 зараховують. Покарання за неспортивний та технічний фол (1 штрафний кидок і володіння м'ячем для обох команд) скасовують одне друге, й гру поновлюють вкиданням з будь-якого місця за лицьовою лінією, як після будь-якого закинутого м'яча з гри.

- 42-6 Приклад:** Займаючи вільну позицію, В1 відштовхує А1, за що призначають персональний фол. Це 3-й фол команди В. Пізніше (не приблизно в той самий час) А1 ударяє В1 ліктем, за що призначають неспортивний фол.

Інтерпретація: Це не обопільний фол, оскільки фоли В1 і А1 сталися не приблизно в той самий час. Гру поновлюють 2 штрафними кидками В1 і володінням м'ячем команди В.

- 42-7 Приклад:** В1 чинить фол проти А1, який веде м'яч, це 3-й командний фол команди В. Після цього А1 кидає м'ячем у тіло (у руки, ноги, груди і т.д.) В1.

Інтерпретація: А1 карають технічним фолом. Будь-якому гравцеві команди В надають 1 штрафний кидок. Гру поновлюють вкиданням команди В з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

- 42-8 Приклад:** В1 чинить фол проти А1, який веде м'яч, це 5-й командний фол команди В. Після цього А1 з близької відстані кидає м'ячем просто в обличчя (голову) В1.

Інтерпретація: А1 карають фолом з дискваліфікацією. Він повинен піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на його розсуд, він має залишити будівлю. Гравцеві, який замінив А1, надають 2 штрафних кидки за відсутності гравців на підбиранні. Після цього будь-якому гравцеві команди В надають 2 штрафних кидки. Гру поновлюють вкиданням команди В з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

- 42-9 Приклад:** В1 чинить фол проти А1, який веде м'яч, це 3-й командний фол команди В. Після цього А1 з близької відстані кидає м'ячем просто в обличчя (голову) В1.

Інтерпретація: А1 карають фолом з дискваліфікацією. Він повинен піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на його розсуд, він має залишити

будівлю. Будь-якому гравцеві команди В надають 2 штрафних кидки. Гру поновлюють вкиданням команди В з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

42-10 Приклад: В1 чинить фол проти А1, який веде м'яч, це 5-й командний фол команди В. Після цього А1 кидає м'ячем у тіло (у руки, ноги, груди і т.д.) В1.

Інтерпретація: А1 карають технічним фолом. А1 надають 2 штрафних кидки за відсутності гравців на підбиранні. Після цього будь-якому гравцеві команди В надають 2 штрафних кидки. Гру поновлюють вкиданням команди В з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

42-11 Визначення. Якщо протягом виконання штрафних кидків стаються обопільні фоли чи фоли з однаковими покараннями, фоли призначають, але жодних покарань не виконують.

42-12 Приклад: А1 має право на 2 штрафних кидки. Після першого штрафного кидка:

(а) А2 й В2 чинять обопільний фол.

(b) А2 й В2 чинять технічні фоли.

Інтерпретація: А2 й В2 карають фолами, після чого А1 виконує другий штрафний кидок. Гру поновлюють звичайним чином, як і після останнього або єдиного штрафного кидка.

42-13 Приклад: А1 має право на 2 штрафних кидки. Обидва штрафні кидки влучні. Перед тим як м'яч став живим після останнього штрафного кидка:

(а) А2 й В2 чинять обопільний фол.

(b) А2 й В2 чинять технічні фоли.

Інтерпретація: Гравців А2 і В2 карають фолами, після чого гру поновлюють вкиданням з-за лицьової лінії, як і після влучного останнього або єдиного штрафного кидка.

42-14 Визначення. У разі обопільних фолів і після скасування рівних покарань проти обох команд, якщо нема інших покарань, які належить виконати, гру поновлюють вкиданням команди, яка контролювала м'яч або мала право на м'яч перед першим недодержанням правил.

Якщо жодна з команд не контролювала м'яч або не мала права на м'яч перед першим недодержанням правил, відбувається ситуація спірного кидка. Гру поновлюють вкиданням внаслідок володіння за чергою.

42-15 Приклад: Під час перерви у грі між першим і другим періодами гравці А1 і В1 чинять фоли з дискваліфікацією, або тренер команди А і тренер команди В чинять технічні фоли.

Стрілка володіння за чергою вказує на користь:

- (a) Команди А.
- (b) Команди В.

Інтерпретація:

- (a) Гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола. У момент, коли м'яч торкається будь-якого гравця, або його без недодержання правил торкається будь-який гравець на ігровому майданчику, напрямок стрілки володіння за чергою змінюють на користь команди В.
- (b) Відбувається така ж процедура, яка розпочинається вкиданням команди В.

СТ. 44 ПОМИЛКИ, ЯКІ МОЖНА ВИПРАВИТИ

44.1 **Визначення.** Для того, щоб помилка могла бути виправленою, вона має бути виявлена суддями, суддями за столом або комісаром, якщо він присутній, раніше, ніж м'яч стане живим після того як він вперше став мертвим після того, як ігровий годинник було ввімкнено слідом за помилкою. Тобто:

Стається помилка, коли м'яч мертвий	Помилку можна виправити
М'яч живий	Помилку можна виправити
Ігровий годинник вмикають або він і далі йде	Помилку можна виправити
М'яч мертвий	Помилку можна виправити
М'яч живий	Помилку більше не можна виправити

Після того як помилку виправлено, гру відновлюють і м'яч передають команді, яка мала право на м'яч у той момент, коли гру було зупинено для виправлення помилки.

44-2 **Приклад:** В1 чинить фол проти А1, і це 4-й командний фол команди В. Суддя допускається помилки та надає А1 2 штрафних кидки. Після влучного останнього штрафного кидка гра триває та ігровий годинник вмикають. В2 отримує м'яч, веде його й закидає м'яч.

Помилку виявляють:

- (a) Перед тим як
- (b) Після того як

м'яч опинився у розпорядженні гравця команди А для вкидання з-за лицьової лінії.

Інтерпретація:

М'яч, закинтий В2, зараховують.

У випадку (a) помилку все ще можна виправити. Усі влучні штрафні кидки скасовують. Команда А має право на вкидання з-за лицьової лінії, де гру було перервано, щоб виправити помилку.

У випадку (b) помилку більше не можна виправити, і гра триває далі.

44-3 **Приклад:** В1 учинив фол проти А1, і А1 надано 2 штрафних кидки. Після першого влучного штрафного кидка В2 помилково бере м'яч і вкидає його з-за лицьової лінії. Коли В3 веде м'яч у своїй передовій зоні, а на годиннику кидка залишається 18 секунд, помилку, що А1 не виконав другий штрафний кидок, помічають.

Інтерпретація: Гру негайно зупиняють. А1 надають другий штрафний кидок за відсутності гравців на підбиранні. Гру поновлюють вкиданням команди В з місця, де гру було зупинено, і на годиннику кидка залишається 18 секунд.

44-4 Визначення. Якщо помилка полягає в тому, що неналежний гравець виконує штрафний (-і) кидок (-и), штрафний (-і) кидок (-и) скасовують. М'яч надають команді суперників для вкидання з-за бічної лінії з продовження лінії штрафних кидків. Якщо гра розпочалася, м'яч передають суперникам для вкидання з місця, найближчого до того, де гру було перервано, якщо тільки не належить виконати покарання за подальші недодержання правил. Якщо судді виявили, перед тим як м'яч залишив руки гравця при виконанні першого або єдиного штрафного кидка, що неналежний гравець має намір виконати штрафний (-і) кидок (-и), гравця слід негайно замінити належним гравцем без будь-яких санкцій.

44-5 Приклад: В1 чинить фол проти А1, і це 6-й командний фол команди В. Призначають 2 штрафних кидки, які належить виконувати А1. Замість А1 2 штрафних кидки виконує А2. Помилку виявлено:

- (а) Перед тим як м'яч залишив руки А2 при виконанні першого штрафного кидка.
- (б) Після того як м'яч залишив руки А2 при виконанні першого штрафного кидка.
- (с) Після влучного другого штрафного кидка.

Інтерпретація: У випадку (а) помилку негайно виправляють, і А1 належить виконати 2 штрафних кидки без будь-яких санкцій для команди А.

У випадках (б) і (с) 2 штрафних кидки скасовують, і гру поновлюють вкиданням команди В з продовження лінії штрафних кидків.

Таку ж процедуру застосовують, якщо фол В1 неспортивний. У такому разі право на володіння м'ячем, як частину покарання, скасовують, і гру поновлюють вкиданням команди В з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

44-6 Приклад: В1 чинить фол проти А1, який перебуває в процесі кидка, і після цього тренер команди В чинить технічний фол. Замість того, щоб А1 виконав 2 штрафних кидки за фол В1, всі 3 штрафних кидки виконує А2. Помилку виявлено перед тим, як м'яч залишив руки А3 при вкиданні, яке було частиною покарання тренера В за технічний фол.

Інтерпретація: 2 штрафних кидки, які виконав А2 замість А1, скасовують. Штрафний кидок за технічний фол було виконано А2 без недодержання правил, отже, гру поновлюють вкиданням команди А з продовження центральної лінії навпроти секретарського стола.

44-7 Визначення. Після того як помилку виправлено, гру поновлюють у тому місці, де її було зупинено, щоб виправити помилку, за винятком випадку, коли виправлення має у собі надання заслуженого штрафного кидка (-ів), і:

(а) Якщо не відбулося зміни командного володіння м'ячем з моменту, коли сталася помилка, гру поновлюють після виправлення помилки, як і після будь-якого звичайного штрафного кидка.

(б) Якщо не відбулося зміни командного володіння м'ячем з моменту, коли сталася помилка, і та ж сама команда закидає м'яч, помилку ігнорують, і гру поновлюють як і після будь-якого звичайного закинутого з гри м'яча.

44-8 Приклад: В1 чинить фол проти А1, і це 5-й командний фол команди В. Помилково А1 надають вкидання замість 2 штрафних кидків. А2 веде м'яч на ігровому майданчику, коли В2 вибиває м'яч за межі ігрового майданчика. Тренер команди А просить тайм-аут. Протягом тайм-ауту судді усвідомлюють свою помилку, чи повертають їхню увагу, що А1 необхідно надати 2 штрафних кидки.

Інтерпретація: А1 надають 2 штрафних кидки та гру поновлюють як і після будь-якого звичайного штрафного кидка (-ів).

44-9 Приклад: В1 чинить фол проти А1, і це 5-й командний фол команди В. Помилково А1 надають вкидання замість 2 штрафних кидків. Після вкидання В1 чинить фол проти А2, коли той виконує невдалий кидок з гри, та йому надають 2 штрафних кидки. Тренеру команди А надають тайм-аут. Протягом тайм-ауту судді усвідомлюють свою помилку, чи повертають їхню увагу, що А1 необхідно надати 2 штрафних кидки.

Інтерпретація: А1 надають 2 штрафних кидки за відсутності гравців на підбиранні. Після цього А2 виконує 2 штрафних кидки та гру поновлюють як і після будь-якого звичайного штрафного кидка (-ів).

44-10 Приклад: В1 чинить фол проти А1, і це 5-й командний фол команди В. Помилково А1 надають вкидання замість 2 штрафних кидків. Після вкидання А2 закидає м'яч з гри. Перед тим як м'яч став живим, судді усвідомлюють свою помилку.

Інтерпретація: Помилку ігнорують, і гру поновлюють як і після будь-якого звичайного закинутого з гри м'яча.

СТ. 46 СТАРШИЙ СУДДЯ: ОBOB'ЯЗКИ ТА ПРАВА

46-1 **Визначення.** Процедура застосування системи негайного відеоперегляду (Instant Replay System — IRS).

1. Перегляд за допомогою IRS провадять судді.
2. Якщо спірний епізод з можливим недодержанням правил і рішенням судей є предметом перегляду за допомогою IRS, то попереднє рішення повинне бути продемонстроване суддями на ігровому майданчику.
3. Перед переглядом за допомогою IRS судді можуть отримати всю можливу інформацію від суддів за столом і комісара, якщо він присутній.
4. Старший суддя приймає рішення, чи буде застосований перегляд за допомогою IRS. Якщо ні, попереднє рішення залишається чинним.
5. Після перегляду за допомогою IRS попереднє рішення судді (-ів) може бути змінено, тільки якщо перегляд надає чіткі й незаперечні візуальні докази для такої зміни.
6. Якщо перегляд за допомогою IRS буде застосований, він повинен бути проведений найпізніше перед початком наступного періоду або перед тим, як старший суддя підписав протокол, якщо не визначено іншого.
7. Судді повинні затримати обидві команди на ігровому майданчику при закінченні 2-го періоду, якщо перегляд за допомогою IRS застосовують з метою вирішити, чи фол стався перед закінченням ігрового часу 2-го періоду, чи вчинив гравець, який виконував кидок, порушення, вийшовши за межі ігрового майданчика, чи сталося порушення правила часу кидка або правила 8 секунд, або чи слід додати ігровий час на ігровому годиннику.
8. Судді повинні затримати обидві команди на ігровому майданчику в будь-якому разі, якщо перегляд за допомогою IRS застосовують при закінченні 4-го періоду та кожного додаткового періоду.
9. Перегляд за допомогою IRS слід проводити так швидко, як це можливо. Судді можуть подовжити перегляд, якщо виникають технічні негаразди із застосуванням IRS.
10. Якщо система IRS не працює належним чином і нема затвердженого резервного обладнання, IRS не можна застосовувати.

11. Під час перегляду за допомогою IRS судді повинні вжити заходів, щоб жодна особа, яка не має на це права, не мала доступу до монітору IRS.
12. Після того, як перегляд за допомогою IRS завершений, старший суддя повинен чітко продемонструвати остаточне рішення перед секретарським столом, і, якщо необхідно, повідомити про нього тренерів обох команд.

46-2 Приклад: А1 виконує влучний кидок з гри, коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду або гри. Судді зараховують 2 або 3 очка. Судді мають сумнів, що, можливо, А1 під час кидка випустив м'яч після кінця ігрового часу.

Інтерпретація: Якщо перегляд за допомогою IRS надає чіткі й незаперечні візуальні докази того, що м'яч був випущений після кінця ігрового часу періоду або гри, закинтий м'яч скасовують. Якщо перегляд за допомогою IRS підтверджує, що м'яч був випущений перед кінцем ігрового часу періоду або гри, старший суддя підтверджує, що команда А здобула 2 або 3 очка.

46-3 Приклад: Команда В веде перед на 2 очка. Лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду або гри, коли А1 виконує кидок з гри, й судді зараховують 2 очка. Судді мають сумнів, що, можливо, кидок А1 слід оцінити 3 очками.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати в будь-який час, щоб вирішити, оцінювати влучний кидок з гри 2 або 3 очками.

46-4 Приклад: А1 виконує влучний трьохочковий кидок з гри приблизно одночасно з сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Судді мають сумнів, що, можливо, А1 торкнувся обмежувальної лінії під час кидка.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити при закінченні періоду, чи був влучний кидок випущений перед сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Якщо так, перегляд за допомогою IRS можна застосовувати далі, щоб вирішити, чи необхідно та який час слід установити на ігровому годиннику, якщо сталося порушення через вихід гравця, який виконував кидок, за обмежувальну лінію.

46-5 Приклад: Коли у 4-му періоді залишається зіграти 1:37, лунає сигнал годинника кидка. Одночасно А1 виконує влучний кидок з гри, а А2 під кошиком чинить фол проти В1. Судді мають сумнів, що, можливо, м'яч іще перебував у руках А1, коли сплив час на годиннику кидка.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи був влучний кидок випущений перед сигналом годинника кидка.

Якщо перегляд за допомогою IRS підтверджує, що м'яч був випущений перед сигналом годинника кидка, кидок зараховують і виконують покарання за фол А2.

Якщо перегляд за допомогою IRS підтверджує, що м'яч був випущений після сигналу годинника кидка, кидок не зараховують, а фол А2 не беруть до уваги.

- 46-6 Приклад:** Коли у 4-му періоді залишається зіграти 1:37, лунає сигнал годинника кидка. Одночасно А1 виконує влучний кидок з гри, а В1 під кошиком чинить фол проти А2. Судді мають сумнів, що, можливо, м'яч ще перебував у руках А1, коли спливає час на годиннику кидка.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи був влучний кидок випущений перед сигналом годинника кидка.

Якщо перегляд за допомогою IRS підтверджує, що м'яч був випущений перед сигналом годинника кидка, кидок зараховують і виконують покарання за фол В1.

Якщо перегляд за допомогою IRS підтверджує, що м'яч був випущений після сигналу годинника кидка, кидок не зараховують, а фол В1 не беруть до уваги.

- 46-7 Приклад:** А1 виконує влучний кидок з гри приблизно одночасно з сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Судді мають сумнів, що, можливо, сталося порушення правила часу кидка.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи був влучний кидок випущений перед сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати далі, щоб вирішити, чи необхідно та який час слід установити на ігровому годиннику, якщо сталося порушення правила часу кидка.

- 46-8 Приклад:** А1 виконує влучний кидок з гри приблизно одночасно з сигналом ігрового годинника про кінець періоду. Судді мають сумнів, що, можливо, команда А порушила правило 8 секунд.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити при закінченні періоду, чи був влучний кидок випущений перед сигналом ігрового годинника про

кінець періоду. Якщо так, перегляд за допомогою IRS можна застосовувати далі, щоб вирішити, чи необхідно та який час слід установити на ігровому годиннику, якщо сталося порушення правила 8 секунд.

- 46-9 Приклад:** Команда В веде перед на 2 очка. Лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду або гри, коли В1 чинить персональний фол проти А1, який веде м'яч. Це 5-й фол команди В.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи фол стався перед кінцем ігрового часу. Якщо так, А1 має право на 2 штрафних кидки, й на ігровому годиннику слід установити ігровий час, який залишається.

- 46-10 Приклад:** А1 виконує кидок з гри й проти нього чинить фол В1. Приблизно одночасно лунає сигнал ігрового годинника про кінець періоду. Кидок з гри невдалий.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, чи фол В1 стався перед тим, як пролунав сигнал ігрового годинника.

Якщо перегляд за допомогою IRS надає докази, що фол стався перед кінцем періоду, на ігровому годиннику слід установити ігровий час, який залишається, а штрафні кидки мають бути виконані.

Якщо перегляд за допомогою IRS надає докази, що фол стався після кінця періоду, фол В1 не беруть до уваги й А1 не надають штрафних кидків, якщо тільки В1 не вчинив неспортивного чи фолу з дискваліфікацією, а гра буде продовжена у наступному періоді.

- 46-11 Приклад:** Коли у 1-му періоді залишається зіграти 5:53, м'яч котиться по ігровому майданчику поблизу бічної лінії. Обоє гравців А1 і В1 намагаються здобути контроль над м'ячем. М'яч виходить за межі ігрового майданчика, та його надають для викидання команді А. Судді мають сумнів щодо того, який гравець спричинив вихід м'яча за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: У цей час судді не можуть застосовувати перегляду за допомогою IRS. Щоб визначити гравця, який спричинив вихід м'яча за межі ігрового майданчика, перегляд за допомогою IRS можна застосовувати тільки тоді, коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді.

- 46-12 Приклад:** А1 виконує кидок з гри, м'яч входить у кошик і судді зараховують 3 очка. Судді мають сумнів щодо того, чи був м'яч випущений із зони трьохочкових кидків.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати у будь-який час протягом гри, щоб вирішити, оцінювати влучний кидок 2 або 3 очками. Перегляд такої ігрової ситуації за допомогою IRS провадять за першої можливості, коли ігровий годинник зупинений, і м'яч мертвий. Крім того:

1. Коли ігровий годинник показує 2:00 хвилини чи менше у 4-му періоді та в кожному додатковому періоді, перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, як тільки закинута м'яч, та ігровий годинник зупинено.
2. Прохання про тайм-аут або заміну може бути скасоване, як тільки перегляд за допомогою IRS завершено, й рішення про результат перегляду продемонстровано.

46-13 Приклад: В1 чинить фол проти А1, який отримує право на 2 штрафних кидки. Судді мають сумнів щодо того, чи належний гравець отримав право на штрафні кидки.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати у будь-який час протягом гри, щоб визначити належного гравця, який буде виконувати штрафні кидки, до того, як м'яч опиниться в руках цього гравця перед його 1-м кидком. Проте, перегляд за допомогою IRS все ще можна застосовувати після того, як м'яч опинився в руках гравця, який виконує штрафний кидок. Якщо перегляд за допомогою IRS надає докази, що неналежний гравець виконував штрафні кидки, стається помилка, яку можна виправити, щодо надання неналежному гравцеві дозволу виконувати штрафні кидки. Виконаний штрафний кидок (-ки) та володіння м'ячем, якщо воно є частиною покарання, скасовують, і м'яч передають суперникам для викидання з продовження лінії штрафних кидків.

46-14 Приклад: А1 і В1 починають завдавати один одному ударів кулаком, після чого ще більше гравців стають до участі в бійці. За кілька хвилин судді відновлюють порядок на ігровому майданчику.

Інтерпретація: Як тільки порядок відновлено, судді можуть застосувати перегляд за допомогою IRS, щоб визначити участь членів команд і осіб, що супроводжують команди, у бійці. Після того як зібрано чіткі й незаперечні докази щодо ситуації бійки під час гри, старший суддя повинен чітко продемонструвати рішення перед секретарським столом і повідомити про нього обох тренерів.

46-15 Приклад: Коли залишається зіграти 1:45 у додатковому періоді, А1 біля бічної лінії передає м'яч А2. Під час передачі В1 вибиває м'яч за межі ігрового майданчика. Судді мають сумнів, що, можливо, м'яч під час передачі А1 уже був за межами ігрового майданчика.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS не можна застосовувати, щоб вирішити, чи вийшов гравець або м'яч за межі ігрового майданчика.

46-16 Приклад: Коли залишається зіграти 1:37 у 4-му періоді, м'яч виходить за межі ігрового майданчика. М'яч надано команді А для вкидання, й команді А надано тайм-аут. Судді мають сумнів щодо того, який гравець спричинив вихід м'яча за межі ігрового майданчика.

Інтерпретація: Перегляд за допомогою IRS можна застосовувати, щоб вирішити, який гравець спричинив вихід м'яча межі ігрового майданчика. Тайм-аут тривалістю в 1 хвилину розпочнеться тільки тоді, коли перегляд за допомогою IRS буде завершено.

46-17 Визначення. Перед грою старший суддя затверджує систему IRS і повідомляє 2 тренерів про її наявність. Для перегляду можна застосовувати тільки систему IRS, затверджену старшим суддею.

46-18 Приклад: А1 виконує кидок з гри, коли лунає сигнал ігрового годинника про кінець гри. Кидок влучний. На ігровому майданчику нема затвердженої системи IRS, але керівник команди В стверджує, що запис гри зроблений оператором команди з верхньої позиції, та надає суддям відеоматеріал для перегляду.

Інтерпретація: У перегляді повинно бути відмовлено.

46-19 Визначення. Після того, як неправильно працював ігровий годинник або годинник кидка, старший суддя уповноважений застосувати IRS, щоб вирішити, на який час слід виправити показання годинника (-ів).

46-20 Приклад: Коли у 2-му періоді на ігровому годиннику залишається 42,2 секунди, команда А веде м'яч у напрямку передової зони. У цей момент судді помічають, що ігровий годинник і годинник кидка вимкнені та показання на дисплеї відсутні.

Інтерпретація: Гру слід негайно зупинити. Перегляд за допомогою IRS можна застосувати, щоб вирішити, який час слід установити на обох годинниках. Гру поновлюють вкиданням команди А з місця, найближчого до того, де гру було перервано.